

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Лоханова Н. О.

«___» _____ 2025 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра**

зі спеціальності 071 Облік і оподаткування

за освітньою програмою Облік, аудит і податковий консалтинг

на тему: «Облік, аналіз та контроль імпорتنих операцій на прикладі ТОВ
«СТЕЛЬОВІ СИСТЕМИ»

Виконавець:

студентка ФМОІТ група 41У

Терехова А.І.

Науковий керівник:

канд. екон. наук, доцент

Чернишова Л.В.

Одеса 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	2
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ.....	5
1.1 Економічна сутність імпортних операцій.....	5
1.2. Нормативно-правове регулювання імпортних операцій в Україні	10
1.3. Загальні положення та особливості бухгалтерського обліку імпортних операцій	14
Висновки до Розділу 1	19
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «СТЕЛЬОВІ СИСТЕМИ»	21
2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Стельові системи».....	21
2.2. Документальний супровід та декларування імпортних операцій	26
2.3. Бухгалтерський облік та оподаткування імпортних операцій	31
Висновок до розділу 2	41
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ТА КОНТРОЛЬ ОПЕРАЦІЙ З ІМПОРТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «СТЕЛЬОВІ СИСТЕМИ»	43
3.1. Загальна оцінка основних показників діяльності підприємства.....	43
3.2. Оцінка ефективності імпортної діяльності підприємства.....	50
3.3. Система контролю імпортних операцій на малому підприємстві.....	55
Висновок до розділу 3	59
ВИСНОВОК.....	61
Список використаних джерел.....	64
ДОДАТКИ	67

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах глобалізації та активної участі України в міжнародній торгівлі імпорتنі операції відіграють ключову роль у забезпеченні внутрішнього ринку необхідними ресурсами, комплектуючими та технологіями. Особливої значущості питання обліку, аналізу та контролю імпорту набувають під час війни, коли логістичні ланцюги ускладнені, а ресурси обмежені. Імпорт дозволяє підприємствам зберігати виробничу діяльність, задовольняти попит споживачів та забезпечувати подальший розвиток економіки. Водночас висока динаміка змін у податковому та митному законодавстві, коливання валютного курсу та ризики зовнішньоекономічних контрактів зумовлюють необхідність удосконалення підходів до ведення обліку й організації внутрішнього контролю імпорتنих операцій.

Важливо не лише правильно відображати імпорتنі операції в бухгалтерському обліку, а й мати ефективну систему їх аналізу та контролю. Це дозволяє виявляти проблемні зони, зменшувати витрати, уникати штрафів та забезпечувати фінансову стабільність підприємства. Особливо це стосується малих підприємств, таких як ТОВ «Стельові системи», для яких ефективний контроль імпорту – це не лише вимога законодавства, а й питання виживання на конкурентному ринку.

Проблематика обліку та контролю імпорتنих операцій висвітлена у працях таких науковців, як Штакал М.А., Пугачов В.І., Новицький В.Є., Крутік Ю.В., Столяр Ю.А., Хомутенко В.П., Луценко І.С., Дубовиком О. Ю., Кваша С. М., Павленко О. М., Вакуленко В. Л. та інших. У науковій літературі приділяється увага методиці обліку імпорту, особливостям оподаткування, формуванню первісної вартості імпортованих товарів. Проте багато аспектів, зокрема автоматизація контролю, використання аутсорсингу та практичні механізми контролю в умовах малого підприємства, залишаються недостатньо дослідженими або подані фрагментарно.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є вивчення системи обліку, аналізу та контролю імпорتنих операцій на прикладі ТОВ «Стельові системи» з урахуванням особливостей малого підприємства та сучасних нормативних вимог.

Для досягнення поставленої мети у роботі сформульовані такі завдання:

- охарактеризувати економічну сутність імпорتنих операцій та їх класифікацію;
- дослідити нормативно-правове регулювання обліку імпорту в Україні;
- проаналізувати облік імпорتنих операцій на ТОВ «Стельові системи»;
- з'ясувати систему контролю імпорту на підприємстві, її переваги та обмеження;
- оцінити рівень автоматизації обліку та контролю;
- запропонувати напрями покращення системи контролю;

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес ведення та обліку імпорتنих операцій у системі управління господарською діяльністю підприємства. Предметом дослідження є методика та організація бухгалтерського обліку, аналізу та внутрішнього контролю імпорتنих операцій на прикладі ТОВ «Стельові системи».

Методи дослідження. У процесі дослідження використано методи системного підходу, економічного аналізу, порівняльної характеристики, групування, індукції та дедукції, абстрагування, графічного методу та моделювання. Метод порівняння використано для аналізу змін нормативного регулювання, метод узагальнення — для формулювання висновків і пропозицій. Для ілюстрації облікових процесів застосовано схематичне моделювання організаційної структури контролю на підприємстві.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти України, методичні матеріали, наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів, статистичні звіти, дані Державної митної служби, внутрішні документи та фінансова звітність ТОВ «Стельові системи», а також первинні документи, які використовуються підприємством для відображення імпорту.

Практична значущість результатів дослідження полягає в можливості застосування запропонованих рекомендацій на ТОВ «СТЕЛЬОВІ СИСТЕМИ» для оптимізації обліку імпорتنих операцій, підвищення ефективності аналітичних

процедур, посилення контролю за витратами в умовах нестабільного зовнішнього середовища.

Апробація результатів дослідження. Ключові положення та результати дослідження були представлені автором на профільних наукових конференціях і обговорені в їх рамках, а також знайшли відображення у публікаціях у таких фахових наукових виданнях:

1. Терехова А.І. Дослідження конкурентоспроможності ТОВ «СТЕЛЬОВІ СИСТЕМИ» в умовах воєнного стану. *XIII Міжнародна науково-практична конференція «Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції»*. Одеса. 2025.

2. Терехова А.І. Динаміка і структура зовнішньої торгівлі в Україні під час воєнного стану. *I Міжнародна студентсько-аспірантська науково-практична конференція «Сучасні тренди в науці: міждисциплінарний підхід»*. Львів. 2024. С. 65-68.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел (41 найменування), 7 додатків. Загальний обсяг роботи становить 80 сторінок, містить 14 таблиць та 8 рисунків. Основний текст викладено на 59 сторінках.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

1.1 Економічна сутність імпорتنих операцій

Початок повномасштабних воєнних дій в Україні у 2022 році суттєво вплинув на усі сфери економіки, зокрема на зовнішньоекономічну діяльність. Багато підприємств зіштовхнулися з логістичними проблемами, перебоями у постачанні та руйнуванням інфраструктури. В умовах нестабільності та втрати частини внутрішнього виробництва імпорту товарів набув особливо важливого значення.

Імпорт став не лише джерелом необхідних ресурсів та продукції для підтримки господарської діяльності підприємств, а й інструментом забезпечення стратегічної стабільності країни. Саме завдяки імпортним операціям багато компаній змогли адаптуватися до нових реалій, зберегти виробництво, розширити асортимент продукції та задовольнити потреби споживачів. Зокрема, для підприємств, які спеціалізуються на реалізації імпоротної продукції, зовнішньоекономічна діяльність відіграє ключову роль у забезпеченні прибутковості та конкурентоспроможності.

У цьому контексті особливої актуальності набуває вивчення економічної сутності імпорتنих операцій, їх особливостей, механізмів та впливу на діяльність підприємств в умовах воєнного стану.

Імпорт – це один із ключових елементів зовнішньоекономічної діяльності, що полягає у ввезенні товарів, послуг, технологій або капіталу з-за кордону на митну територію держави. Основна мета імпорту – задоволення потреб внутрішнього ринку в продукції, яку або неможливо виготовити в межах країни, або виготовлення якої є економічно недоцільним. Його обсяги і структура безпосередньо впливають на платіжний баланс країни, курс національної валюти та рівень цін на внутрішньому ринку. Тому імпорт є не лише торговим механізмом, а й важливим інструментом державного регулювання та стратегічного планування.

Поняття «імпорт» широко використовується у законодавстві України та міжнародному праві. Основне визначення імпорту закріплено в Митному кодексі

України, де зазначено, що імпорт (випуск для вільного обігу) – це митний режим, відповідно до якого іноземні товари після сплати всіх митних платежів, встановлених законами України на імпорт цих товарів, та виконання усіх необхідних митних формальностей випускаються для вільного обігу на митній території України [1].

Відповідно до Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність», імпорт (імпорт товарів) – це купівля (у тому числі з оплатою в негрошовій формі) українськими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності в іноземних суб'єктів господарської діяльності товарів з ввезенням або без ввезення цих товарів на територію України, включаючи купівлю товарів, призначених для власного споживання установами та організаціями України, розташованими за її межами [2].

Таким чином, на нормативному рівні імпорт трактується як процес переміщення іноземних товарів до України з відповідною сплатою податків та дотриманням формальностей для подальшого комерційного чи споживчого використання.

Окрім нормативно-правових актів, поняття імпорту активно досліджується в науковій літературі, де воно розглядається з економічної, соціальної та глобалізаційної перспектив. Українські та зарубіжні дослідники акцентують увагу на ролі імпорту у задоволенні внутрішнього попиту, розвитку міжнародної торгівлі та інтеграції національної економіки у світовий ринок.

Різноманітність підходів до визначення терміна «імпорт» відображає багатогранність цього явища та його значення для економічної стабільності й розвитку держави, як це можна побачити на прикладі таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Трактування поняття «імпорт» у науковій літературі

№	Автори	Трактування імпорту
1	2	3
1	Козак Ю.Г.	Імпорт забезпечує задоволення внутрішнього попиту шляхом залучення товарів іноземного виробництва та сприяє підвищенню конкурентоспроможності національної економіки, стимулює розвиток внутрішнього виробництва та впливає на структуру споживчого ринку.

Продовження Табл. 1.1

1	2	3
2	Штакал М.А., Пугачов В.І.	Імпорт - економічне явище, що відображає імпортозалежність країни та стан внутрішнього виробництва. Автори підкреслюють, що імпорт може як задовольняти попит, так і послаблювати національну економіку.
3	Новицький В.Є.	Імпорт забезпечує внутрішній ринок необхідними товарами, які не виробляються в країні та сприяє розвитку конкуренції, підвищенню якості продукції та впровадженню новітніх технологій. Автор акцентує увагу на важливості державного регулювання імпорتنих операцій для захисту національного виробника та забезпечення економічної безпеки країни.
4	Крутік Ю.В., Столяр Ю.А.	Імпорт - це важливий об'єкт державного управління, що потребує чіткої регламентації та контролю. Він не лише забезпечує внутрішній ринок необхідними товарами та послугами, але й впливає на економічну безпеку країни.
5	Хомутенко В.П., Луценко І.С.,	Імпорт не лише поставляє необхідні на внутрішньому ринку товари та послуги, але й впливає на платіжний баланс, валютний курс та загальну економічну стабільність країни. Автори акцентують увагу на необхідності ефективного державного регулювання імпорتنих операцій, зокрема через митну політику, валютне регулювання та податкову систему.
6	Міщенко Д.А., Міщенко Л.О.	Імпорт - є ключовим елементом зовнішньоекономічної діяльності, який потребує ефективного державного регулювання. Автор наголошує, що імпорт повинен задовольняти внутрішній попит, сприяти економічному розвитку та бути збалансованим через інструменти митної, податкової та тарифної політики.
7	Дубовиком О. Ю.	Імпорт — це об'єкт митного регулювання, який, потребує чіткого контролю через складність визначення митної вартості. Автор наголошує, що правильне її встановлення впливає на надходження до бюджету та захист економічних інтересів держави.
8	Кваша С. М., Павленко О. М., Вакуленко В. Л.	Імпорт розглядається як критично важливий інструмент забезпечення потреб країни в умовах воєнного стану, який, потребує гнучкого державного регулювання для підтримки економічної стабільності. Він є також засобом оперативного реагування на внутрішні дефіцити, що виникають через порушення логістичних ланцюгів та зростання потреб оборонного сектору.

Джерело: розроблено автором на основі наукових видань [3-10]

Отже, проаналізувавши різні підходи до визначення поняття «імпорт», можна зробити висновок, що імпорт – це не просто процес ввезення товарів на територію держави, а важливий елемент економічного механізму, який виконує низку стратегічних функцій. Він забезпечує внутрішній ринок необхідними ресурсами, товарами і технологіями, яких бракує у вітчизняному виробництві, сприяє розвитку конкуренції, підвищенню якості продукції та стимулює модернізацію економіки.

Водночас імпорт впливає на зовнішньоекономічну рівновагу, платіжний баланс країни, валютний курс, а також може створювати ризики для національного виробника. Саме тому вчені наголошують на необхідності чіткого та ефективного державного регулювання імпорتنих операцій – через митну, податкову, тарифну та валютну політику. Особливо це актуально в умовах нестабільності, коли імпорт виконує ще й соціальну функцію – забезпечення критично важливих товарів для населення та стратегічних секторів економіки.

Аналіз імпорتنих операцій, як складової частини зовнішньоекономічної діяльності підприємств і держави, дозволяє не лише краще зрозуміти механізми міжнародної торгівлі, а й визначити роль таких операцій у забезпеченні економічної стабільності та розвитку. Враховуючи різноманітність підходів до здійснення імпорту, доцільним є розгляд класифікації імпорتنих операцій за різними критеріями за допомогою рисунку 1.1.

Рис. 1.1 Класифікація імпорتنих операцій

Джерело: розроблено автором на основі наукових видань [11, 12]

Залежно від цільового призначення, імпорт може бути комерційним (для подальшого перепродажу), виробничим (для забезпечення виробничих потреб

підприємства) або інвестиційним (ввезення основних засобів для модернізації або розширення виробництва). За способом організації закупівель імпорт поділяється на прямий, коли підприємство самостійно здійснює всі етапи закупівлі, та опосередкований, за якого залучаються посередники. За типом продукції виділяють видимий імпорт, що охоплює матеріальні товари, невидимий імпорт – нематеріальні активи, послуги та технології, а також реімпорт, який означає зворотне ввезення раніше експортованих товарів, які з певних причин не були реалізовані за кордоном або повернуті для доопрацювання.

Імпортні операції виступають невід’ємним елементом функціонування національної економіки в умовах глобалізації світового ринку та забезпечують широкий спектр функцій, що впливають як на мікроекономічному рівні (на рівні окремих підприємств), так і на макроекономічному (на рівні національної економіки в цілому). Розгляд функціонального призначення імпорту дозволяє усвідомити його багатогранний вплив на економічне зростання, структурну перебудову виробництва, зовнішньоекономічну інтеграцію та загальну конкурентоспроможність країни.

До основних функцій імпортних операцій можна віднести наступні [13, ст. 18]:

- Задоволення внутрішнього попиту на товари, які не виробляються в країні або виробляються в недостатній кількості.
- Підвищення конкурентоспроможності національного виробництва.
- Стимулювання розвитку внутрішнього ринку.
- Зміцнення зовнішньоекономічних зв’язків та інтеграція у світову економіку.
- Забезпечення стратегічної безпеки.
- Формування бюджету через митні платежі.

Роль імпорту в економіці країни є комплексною, оскільки він виконує як позитивні, так і потенційно негативні функції. Імпорт сприяє наповненню внутрішнього ринку товарами, задоволенню споживчого попиту, забезпеченню виробництва сировиною та сучасними технологіями, а також інтеграції країни у світову економіку. Він стимулює конкуренцію, що позитивно впливає на якість національної продукції. Водночас надмірна імпортозалежність може негативно позначитися на внутрішньому виробництві, знижуючи його

конкурентоспроможність. Крім того, перевага імпорту над експортом загрожує дисбалансом платіжного балансу й ослабленням національної валюти. Тому державна політика у сфері імпорту має бути зваженою та стратегічною.

1.2. Нормативно-правове регулювання імпорتنих операцій в Україні

Здійснення імпоротної діяльності передбачає дотримання певних правил та процедур, що регулюються широким спектром нормативно-правових актів як на національному, так і на міжнародному рівні. Саме від чіткості, логічної узгодженості та ефективності цих правових норм залежить прозорість зовнішньоекономічних процесів, стабільність підприємницького середовища, а також інвестиційна привабливість країни.

Імпортні операції вирізняються високим рівнем складності та включають в себе багато різних складових. Їхнє здійснення вимагає неухильного дотримання численних вимог митного, податкового, валютного, технічного та іншого законодавства. Саме тому вивчення системи нормативно-правового регулювання цієї сфери є важливим не лише з теоретичної, а й з практичної точки зору. Для глибшого розуміння сутності імпорту необхідно звернути увагу на ключові законодавчі акти, які наведені у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2

Ключові джерела нормативно-правового регулювання імпоротної діяльності в Україні

№	Назва нормативно-правового акта	Зміст
1	2	3
Національні нормативно-правові акти		
1	Митний кодекс України	Визначає порядок переміщення товарів через митний кордон, митне оформлення, митну вартість, сплату митних платежів (ввізне мито, акциз, ПДВ); встановлює права та обов'язки учасників ЗЕД.
2	Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність"	Регулює принципи зовнішньоекономічної діяльності, включно з імпортом; визначає права учасників, принципи рівності, свободи підприємництва, державне регулювання через ліцензування та квотування.

Продовження Табл. 1.2

1	2	3
3	Податковий кодекс України	Визначає порядок оподаткування імпортованих товарів, зокрема механізм нарахування та сплати ПДВ і акцизного податку при ввезенні продукції.
4	Закон України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності"	Визначає вимоги до безпеки продукції, зокрема імпортованої. Встановлює обов'язковість процедур оцінки відповідності перед введенням товарів в обіг в Україні.
5	Закон України "Про стандартизацію"	Регулює порядок розробки та застосування національних стандартів. Імпортована продукція має відповідати встановленим вимогам щодо якості та безпеки.
6	Закон України "Про метрологію та метрологічну діяльність"	Встановлює вимоги до точності вимірювань. Імпортовані засоби вимірювальної техніки мають проходити метрологічну перевірку або калібрування.
Міжнародні нормативно-правові акти		
7	Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом	Ця угода передбачає створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС. Це забезпечує спрощення процедур імпорту товарів з ЄС до України та підвищує конкурентоспроможність українських товарів на європейському ринку.
8	Угода про заснування Світової організації торгівлі (СОТ)	Угода зобов'язує дотримуватися принципів вільної та справедливої торгівлі. Угода передбачає зобов'язання щодо прозорості торговельної політики, недискримінації, усунення торговельних бар'єрів та дотримання процедур ліцензування імпорту.

Джерело: розроблено автором на основі нормативно-правових актів [1, 2, 14-19]

Значна роль у процесі імпорту товарів в Україні належить державним органам, серед яких найбільш важливими є Державна митна служба України, яка відповідає за митний контроль та оформлення товарів, що перетинають кордон України, забезпечує правильність заповнення митної декларації, нарахування митних платежів, контроль за дотриманням митного законодавства та боротьбу з незаконним переміщенням товарів, проводить аналіз ризиків, огляди вантажів та перевірку відповідності товарів задекларованій інформації, наступний орган – Державна податкова служба України, яка здійснює контроль за правильністю нарахування і сплати ПДВ при імпорті товарів, забезпечує податковий облік цих операцій у звітності підприємств, а також виявляє порушення податкової дисципліни, та безпосередньо Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, яка відповідає за контроль якості та безпечності імпортованих товарів, здійснює

лабораторні дослідження, видає дозволи та сертифікати на відповідність продукції національним стандартам і може заборонити ввезення товарів, які не відповідають вимогам безпеки (рис. 1.2).

Рис. 1.2. Основні органи державного контролю імпорту в Україні

Джерело: розроблено автором на основі нормативно-правових актів [1, 14]

В умовах глобалізації економіки особливої актуальності набуває чітке правове регулювання процедур оформлення міжнародних угод купівлі-продажу. Механізм реалізації таких договорів охоплює кілька послідовних етапів, кожен з яких має важливе значення у правовому та організаційному аспектах (див. Рис. 1.3).

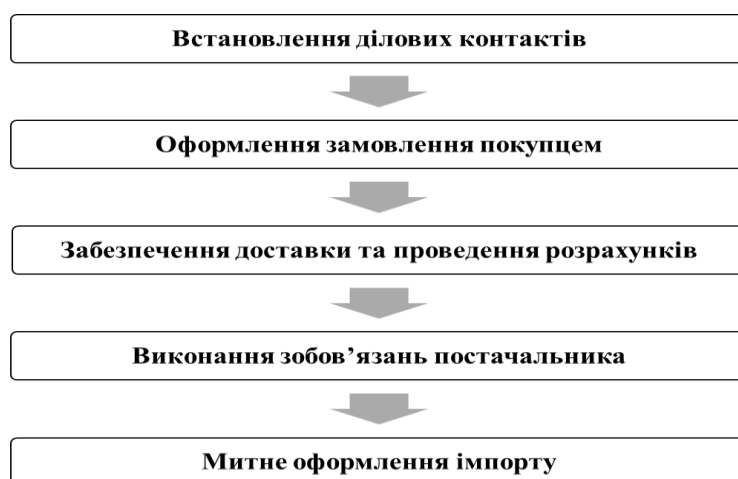

Рис. 1.3. Основні етапи процедури імпорту

Джерело: розроблено автором на основі нормативних актів [1]

Перший етап полягає у встановленні ділових контактів між потенційними сторонами контракту. Це початкова фаза, в межах якої відбувається обмін комерційною інформацією, направлення комерційних пропозицій (оферт), прийняття умов (акцепт), а також уточнення деталей через запити [20]. У процесі сторони визначають свою зацікавленість у співпраці та узгоджують загальні умови майбутньої угоди.

Другий етап – оформлення замовлення покупцем. На цьому рівні співпраці здійснюється офіційне документальне підтвердження намірів, що включає письмову інструкцію щодо постачання товару, узгодження графіку поставок, визначення початкової ціни та прийняття замовлення з боку постачальника. Це дозволяє сторонам чітко зафіксувати обсяги, строки та основні фінансові умови угоди.

Третій етап пов'язаний із забезпеченням доставки товару та проведенням фінансових розрахунків. Сторони погоджують остаточну контрактну ціну, визначають базисні умови постачання (наприклад, умови доставки за Incoterms [21]), а також обирають зручний і безпечний спосіб розрахунків – акредитив, банківський переказ або інкасо.

Четвертий етап охоплює практичне виконання зобов'язань постачальника. На цій стадії товар готується до відвантаження: проводиться пакування, маркування, організовується транспортування до місця призначення, оформлюється страхування вантажу та супровідна документація. Особливу роль відіграють фінансові документи – інвойси, рахунки, а також повний пакет супровідних паперів: рахунок-фактура, пакувальні листи, сертифікати якості й походження, повідомлення про готовність до відвантаження та митні декларації.

П'ятий і завершальний етап – це митне оформлення імпорту. На цьому етапі необхідно дотриматися встановлених процедур декларування товарів, що перетинають митний кордон країни. Важливо забезпечити відповідність товару національним або міжнародним технічним, санітарним, екологічним та іншим вимогам.

Для оформлення процедури імпорту обов'язково готуються наступні документи [1, 2, 22]:

- вантажна митна декларація (ВМД);
- зовнішньоекономічний контракт;
- платіжні документи або гарантійні листи;
- сертифікати відповідності;
- ветеринарні, карантинні, екологічні дозволи;
- ліцензії на імпорт;
- сертифікат походження товарів;
- інвойс (рахунок-фактура);
- документальне підтвердження сплати митних платежів;
- документи, пов'язані з експортним контролем, акцизним збором і

міжнародною технічною допомогою.

Отже, укладення й реалізація договору міжнародної купівлі-продажу вимагає послідовного проходження ключових етапів – від встановлення контактів до митного оформлення. Дотримання процедур, оформлення необхідних документів та узгодження умов постачання забезпечують ефективність зовнішньоекономічної діяльності та правову безпеку сторін. Системний підхід сприяє успішній інтеграції підприємств у міжнародний ринок.

1.3. Загальні положення та особливості бухгалтерського обліку імпорتنих операцій

Згідно з чинним законодавством України, підприємства мають право здійснювати імпорт основних засобів, сировини, матеріалів, товарів та інших товарно-матеріальних цінностей, які не підпадають під обмеження. Синтетичний облік таких операцій ведеться на відповідних рахунках: 15 «Капітальні інвестиції», 20 «Виробничі запаси». Однак найпоширенішими є імпорتنі операції з придбання товарів, які обліковуються на рахунку 28 «Товари». Імпортовані товари визнаються в бухгалтерському обліку як активи лише за умови наявності контролю над ними з боку підприємства, а також можливості достовірної оцінки їх вартості [23].

Контроль над імпортованими товарами не обмежується лише формальним переходом права власності. Визначальним чинником є момент переходу суттєвих ризиків та вигод, пов'язаних із володінням товаром. Умови переходу таких ризиків, як правило, встановлюються у контракті між сторонами, зазвичай із застосуванням міжнародних торгових термінів Інкотермс, які чітко регламентують, яка сторона – продавець чи покупець – відповідає за транспортування, страхування, митне оформлення, ризики та витрати під час переміщення товару, як це можна побачити на рисунку 1.4.

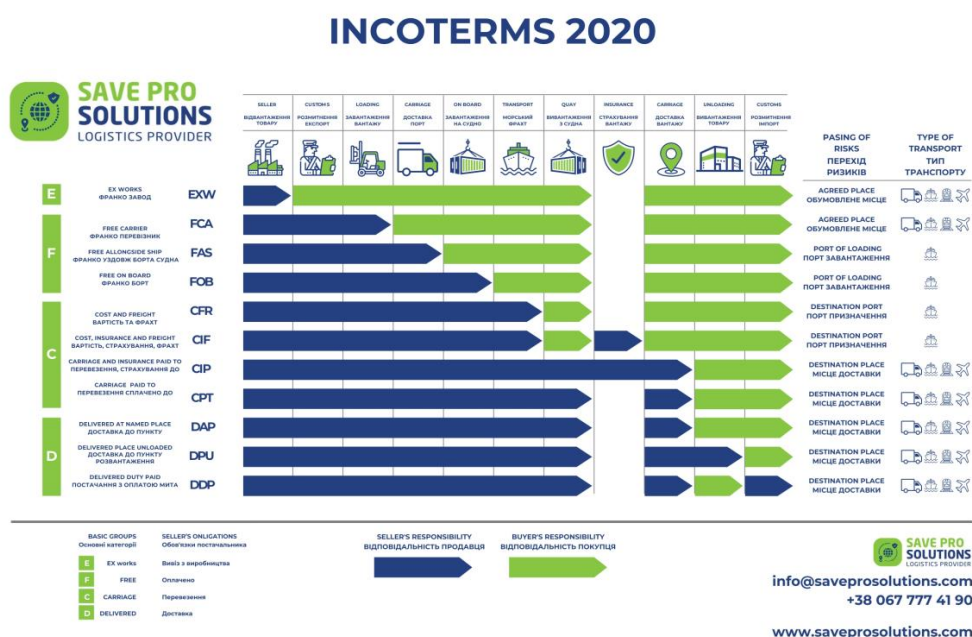

Рис. 1.4. Правила ІНКОТЕРМС 2020

Джерело: [21]

Крім того, одним із важливих критеріїв для визнання запасів активом є можливість достовірного визначення їх вартості. Це передбачає наявність інформації про всі витрати, пов'язані з придбанням товару. Оцінка запасів регулюється НП(С)БО 9 «Запаси» та НП(С)БО 7 «Основні засоби».

Первісна вартість запасів включає [23]:

- Ціну товару, зазначену у відвантажувальних документах;

- Витрати на заготівлю, транспортування, розвантаження, включно зі страховими ризиками;

- Ввізне мито та митні збори;
- Невідшкодовувані податки;
- Інші витрати, пов'язані з придбанням і приведенням запасів у придатний стан.

До первісної вартості основних засобів входять [24]:

- Суми, сплачені постачальникам і підрядникам
- Збори, мито, реєстраційні платежі;
- Ввізне мито, невідшкодовувані податки;
- Страхові витрати;
- Витрати на монтаж і налагодження;
- Інші витрати, пов'язані з доведенням активів до робочого стану.

У разі, якщо на момент надходження товару така оцінка є неможливою, об'єктивне визнання товару як активу відкладається до моменту встановлення точної вартості.

На практиці підприємства зазвичай визнають імпортовані запаси в обліку з моменту їх фактичного фізичного отримання, оскільки саме це забезпечує найвищу впевненість у наявності контролю, можливості використання та правильності оцінки. Водночас у ситуаціях, коли відповідно до умов договору всі ризики і вигоди перейшли до підприємства ще до надходження товару на склад, допускається визнання товару активом на більш ранній стадії – за наявності достатніх документальних підтверджень.

У процесі ведення бухгалтерського обліку імпортних операцій важливо розуміти різницю між монетарними та немонетарними статтями, оскільки це впливає на порядок відображення курсових різниць. До монетарних належать статті балансу, що стосуються грошових коштів, а також активів або зобов'язань, які будуть погашені або отримані у фіксованій сумі грошей. Немонетарні статті – це всі інші статті, які не підпадають під вказане визначення [25]. При цьому позитивні курсові різниці визнаються доходами (субрахунок 714), а від'ємні – витратами (субрахунок

945), що відображається у складі інших операційних доходів або витрат. Ці зміни впливають на фінансовий результат, що формується на рахунку 791.

У процесі закупівлі імпорتنих товарів у підприємства виникає кредиторська заборгованість перед іноземними контрагентами. Така заборгованість обліковується одночасно в національній та іноземній валютах на рахунку 632. Вона має монетарний характер, оскільки буде погашена грошовими коштами. У такому випадку необхідно здійснювати регулярний перерахунок суми заборгованості за актуальним курсом НБУ – як на дату здійснення операції, так і на дату складання балансу [25].

Щодо придбання необоротних активів за іноземну валюту, то розрахунки у таких випадках проводяться через рахунок 685. Ця кредиторська заборгованість також визнається монетарною і підлягає перерахунку. Крім того, підприємства часто оплачують у валюті супутні послуги, зокрема транспортні, експедиторські, страхові тощо. Ці витрати також відображаються на рахунку 685.

Для забезпечення прозорості та аналітичності обліку імпорتنих операцій вкрай важливо вести розрахунки в деталізованому вигляді. Зазвичай аналітичний облік ведеться з розподілом за країнами постачання, контрагентами, укладеними контрактами, номерами рахунків і умовами розрахунку. Це дозволяє оперативно контролювати зобов'язання, уникати затримок у розрахунках та знижувати ризики валютних коливань у фінансовій звітності.

Процедура митного оформлення товарно-матеріальних цінностей, що ввозяться на митну територію України, передбачає обов'язкову сплату встановлених митних платежів, серед яких – мито, митні збори, акцизний податок та податок на додану вартість. Усі відповідні суми фіксуються у вантажно-митній декларації, яка є основним документом, що підтверджує проходження товаром митного контролю.

Розмір ввізного мита регулюється нормами Митного Кодексу України і обчислюється у відсотках до митної вартості товару [1]. Після завершення митного оформлення та на підставі оформленої декларації імпортовані товари зараховуються на відповідні рахунки бухгалтерського обліку. У цьому випадку суми сплаченого мита і митних зборів відображаються бухгалтерським записом: дебет рахунків 15 «Капітальні інвестиції», 20 «Виробничі запаси», 22 «Малоцінні і швидкозношувані

предмети» або 28 «Товари» – залежно від характеру придбаного об’єкта, та кредит рахунку 377 «Розрахунки з іншими дебіторами».

Ще одним обов’язковим платежем при митному оформленні є податок на додану вартість. Його необхідно сплатити одразу або оформити відповідний податковий вексель. Розрахунок суми ПДВ здійснюється за наступною формулою:

$$\text{ПДВ} = (\text{МВ} + \text{М} + \text{А}) * 20\% \quad (1.1)$$

де: ПДВ – сума податку на додану вартість до оплати;

МВ – митна вартість імпортованих товарів;

М – сума ввізного мита;

А – сума акцизного податку.

Облік операцій з імпорту робіт та послуг має загальні риси з обліком товарного імпорту, однак супроводжується певними специфічними моментами, які важливо враховувати під час формування фінансової звітності підприємства.

Основним документом, що підтверджує факт отримання послуг або виконання робіт від нерезидента, є актом прийому-передачі виконаних робіт, який має бути оформлений відповідно до чинного законодавства. Без належним чином підписаного акту такі витрати не можуть бути включені до податкового кредиту з ПДВ.

При цьому момент виникнення податкового зобов’язання з податку на додану вартість визначається за першою з подій: або за датою здійснення оплати (списання коштів з банківського рахунку платника), або за датою оформлення акту виконаних робіт чи наданих послуг [14]. Важливо, що в разі здійснення передоплати в іноземній валюті, її облік ведеться за валютним курсом, встановленим на день перерахування коштів, адже така передоплата класифікується як немонетарна стаття. Відтак, вона не підлягає перерахунку на дату балансу.

Вартість активів, отриманих в обмін на раніше надану передоплату, визначається шляхом перерахунку за валютним курсом, що діяв на дату перерахування цієї суми. Якщо ж отримано більше, ніж було сплачено раніше, то надлишкова частина оцінюється вже за курсом на дату фактичного отримання

активів. У випадку, коли фактично отримано менше, ніж оплачено, і підприємство очікує повернення залишкової суми, то така дебіторська заборгованість (грошова вимога) підлягає регулярному перерахунку за актуальним курсом до моменту її фактичного повернення.

Для обліку передплат, здійснених у валюті, підприємство використовує рахунок 371 «Розрахунки за виданими авансами». Такий підхід дозволяє точно фіксувати обсяг валютних операцій, не змішуючи їх із подальшими платежами. Собівартість робіт чи послуг у цьому випадку формується за курсом валюту на дату авансового платежу, а після фактичного отримання результату – відображається в обліку відповідно до історичної вартості.

Це має особливе значення з огляду на те, що протягом дозволеного строку на постачання (90 днів) курс іноземної валюту може суттєво змінитись. Таким чином, підприємство може уникнути різниці між собівартістю об'єкта та сумою зобов'язання, якщо правильно застосує курс на момент здійснення першої події.

Особливу увагу слід приділяти узгодженню первинних бухгалтерських документів з аналітичними записами за рахунками. Наприклад, у вантажній митній декларації вартість товарів вказується за курсом НБУ на дату митного оформлення, що впливає на розрахунок ПДВ. Водночас бухгалтерський облік може базуватись на іншому валютному курсі – тому важливо забезпечити відповідність між сумами, що фігурують у документації, та фактичними обліковими даними.

Висновки до Розділу 1

У період воєнного стану імпорту набув стратегічного значення як інструмент економічної стабільності та джерело критично важливих товарів. Він сприяє збереженню виробництва, розвитку конкуренції та зміцненню економічної безпеки. Водночас імпорту потребує ефективного державного регулювання – митного, податкового і валютного – щоб уникнути надмірної залежності від зовнішніх ринків і зберегти платіжний баланс країни.

Імпортна діяльність в Україні регулюється комплексом національних і міжнародних нормативно-правових актів, серед яких провідну роль відіграють Митний і Податковий кодекси, а також угоди з ЄС і СОТ. Дотримання цих норм забезпечує законність та прозорість імпорتنих процесів і знижує ризики для підприємств. Уся процедура імпорту – від встановлення контактів до митного оформлення – вимагає чіткого документального супроводу та дотримання правових процедур.

Облік імпорتنих операцій в Україні базується на вимогах НП(С)БО, Митного та Податкового кодексів і вимагає комплексного підходу до оформлення кожного етапу постачання – від передоплати до фактичного отримання товарів або послуг. Імпортовані активи визнаються в обліку лише за наявності контролю над ними та можливості достовірно оцінити їхню вартість, що визначається за умовами контракту і підтверджується відповідними документами, такими як вантажно-митна декларація чи акт виконаних робіт. Курсові різниці нараховуються лише за монетарними статтями, наприклад, заборгованістю перед постачальниками (рахунок 632), тоді як передоплати (рахунок 371) не підлягають перерахунку на дату балансу. Первісна вартість імпортованих запасів включає всі витрати, пов'язані з доставкою, митним оформленням, податками і послугами. У результаті імпоротної операції важливо забезпечити відповідність між обліковими даними та первинними документами, адже різниця в курсах НБУ на дати митного оформлення і бухгалтерських проведення може вплинути на ПДВ та фінансові результати.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «СТЕЛЬОВІ СИСТЕМИ»

2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Стельові системи»

Товариство з обмеженою відповідальністю «Стельові системи» є українським підприємством, що спеціалізується на комплексному забезпеченні проектів у сфері будівництва та внутрішнього оздоблення приміщень. Основними напрямками діяльності компанії є оптова торгівля будівельними матеріалами, зокрема стельовими системами різного типу, монтажні роботи, технічний супровід та професійні консультації з підбору матеріалів [26]. Компанія надає повний спектр послуг – від постачання сертифікованої продукції європейської якості до монтажу готових рішень у житлових, комерційних і промислових об'єктах. У таблиці 2.1 розглянемо основні відомості про підприємство.

Таблиця 2.1

Основні відомості про ТОВ «Стельові системи»

№	Параметр	Значення
1	2	3
1	Повна назва	Товариство з обмеженою відповідальністю "Стельові системи"
2	Скорочена назва	ТОВ "Стельові системи"
3	Код ЄДРПОУ	35818744
4	Дата реєстрації	24.03.2008
5	Юридична адреса	65113, Україна, Одеська обл., м. Одеса, просп. Академіка Глушка, буд. 1, корп. "А", кв. 21
6	Керівник	Бербер Ірина Геннадіївна
7	Статутний капітал	1 000 000 грн

Джерело: створено на основі первинних документів (Додаток А, Додаток Б)

Діяльність ТОВ "Стельові системи" офіційно зареєстрована відповідно до чинного законодавства України, що підтверджується внесенням відповідних записів до Єдиного державного реєстру юридичних осіб (Додаток Б). Згідно з класифікацією видів економічної діяльності (КВЕД), підприємство здійснює наступні види діяльності:

– 46.73 – Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням (основний вид діяльності). Компанія спеціалізується на постачанні широкого спектра будівельних матеріалів.

– 43.32 – Установлення столярних виробів. Компанія виконує монтажні роботи, що включають встановлення підвісних конструкцій, декоративних елементів та супутніх дерев'яних чи метало-столярних компонентів.

– 43.39 – Інші роботи із завершення будівництва. Цей КВЕД охоплює різноманітні оздоблювальні роботи, які не класифікуються окремо, але необхідні для повного завершення будівельних проектів.

– 49.41 – Вантажний автомобільний транспорт. Компанія здійснює транспортування будівельних матеріалів до об'єктів клієнтів власним або орендованим транспортом.

– 49.42 – Надання послуг перевезення речей (переїзду). Це стосується логістичного забезпечення переміщення великих партій товару або технічного обладнання в межах України.

– 52.10 – Складське господарство. Підприємство здійснює зберігання товарів на власних або орендованих складах з дотриманням відповідних умов.

– 52.24 – Транспортне оброблення вантажів включає пакування, маркування, розвантаження та підготовку продукції до подальшої доставки.

– 52.29 – Інша допоміжна діяльність у сфері транспорту охоплює діяльність, пов'язану з організацією логістики, плануванням маршрутів, супровідними сервісами.

– 47.19 – Інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах. Компанія реалізує частину продукції через торгові майданчики, не спеціалізованих виключно на будівельних матеріалах.

– 68.20 – Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна. Компанія може надавати в оренду виробничі, торговельні або складські приміщення.

– 82.99 – Надання інших допоміжних комерційних послуг, н.в.і.у. До цього належать адміністративні, консультаційні, рекламні та інші супутні послуги, що забезпечують основну діяльність.

ТОВ «Стельові системи» активно співпрацює з провідними виробниками стельових рішень з Європи, такими як Knauf Ceiling Solutions (Німеччина) – відомий бренд, який об'єднує лінійки Armstrong та AMF, італійська компанія Ciproani, яка спеціалізується на виготовленні високоякісних металевих підвісних систем, австрійський бренд Heradesign, який виробляє акустичні панелі з деревного волокна, що широко застосовуються у громадських, освітніх і офісних просторах. Окрім офіційних дистриб'юторів, компанія підтримує партнерські відносини з такими платформами, як knaufcenter.kiev.ua та має свою платформу для продажу в інтернеті.

Завдяки статусу офіційного дилера на півдні України, ТОВ «Стельові системи» має можливість отримувати продукцію безпосередньо від виробника, що забезпечує наявність широкого асортименту на складі, гнучку цінову політику, а також мінімальні терміни постачання.

Серед клієнтів підприємства – широкий спектр організацій, що працюють у різних сферах. Це, насамперед, будівельні компанії та підрядні організації, які використовують стельові системи в процесі реалізації проектів зведення житлових і комерційних об'єктів. Також постійними замовниками є архітектурні та дизайнерські бюро, які інтегрують продукцію компанії у свої інтер'єрні рішення, зважаючи на її візуальні та функціональні характеристики. Окрему категорію становлять державні установи, включаючи школи, лікарні, адміністративні будівлі, де особливо актуальні питання акустики, безпеки та довговічності матеріалів. Крім того, компанія активно працює з бізнес-сектором: торговельно-розважальними центрами, офісами, готелями, банками, які облаштовують свої приміщення відповідно до сучасних стандартів якості.

Асортимент продукції ТОВ «Стельові системи» охоплює широкий спектр сучасних матеріалів для облаштування інтер'єрів: підвісні стельові системи, зокрема грильято, касетні та рейкові стелі, які використовуються в офісах, торгових залах, адміністративних і технічних приміщеннях, акустичні панелі від Heradesign і Knauf

Ceiling Solutions, які забезпечують ефективне звукопоглинання та відповідають європейським стандартам екологічності та безпеки, дизайнерські панелі та підлогові покриття, а саме натуральний лінолеум, ПВХ-покриття та вінілову плитку, які є зносостійкими та безпечними для використання у навчальних, медичних та житлових закладах.

У штаті компанії працює обмежена кількість співробітників, кожен з яких виконує важливі функції, що забезпечують безперебійне постачання, збут та логістику продукції. На рисунку 2.1 наведена структура управління підприємством.

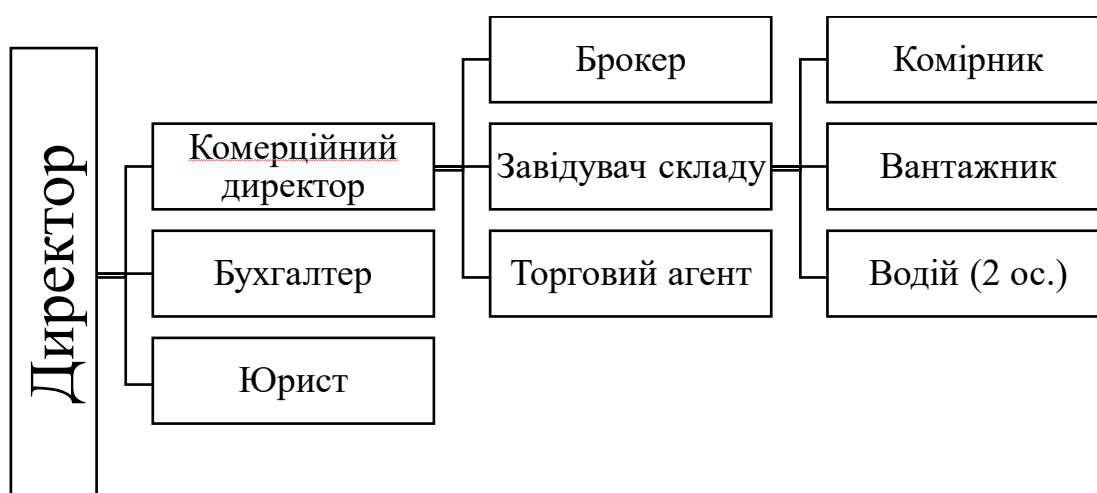

Рис. 2.1. Схема штату працівників ТОВ «Стельові системи»

Джерело: складено на основі первинних документів (Додатку В)

Попри невелику кількість працівників, усі структурні одиниці підприємства тісно взаємодіють між собою. Директор координує діяльність усіх співробітників, приймає стратегічні рішення щодо закупівлі та збуту продукції. Комерційний директор разом із торговим агентом розробляють і реалізують стратегії продажів, забезпечуючи постійний потік замовлень. Бухгалтер тісно співпрацює з брокером та юристом для належного оформлення фінансових операцій, митних документів і договорів. Завідувач складу взаємодіє з водієм, комірником і вантажниками, організовуючи логістику та зберігання товарів.

Структура та організація бухгалтерської служби в ТОВ «Стельові системи» відповідає сучасним вимогам ефективного фінансового управління малим та середнім бізнесом.

У штаті підприємства працює один бухгалтер, яка відповідає за виконання поточних операцій, зокрема за обробку банківських виписок, розноску вхідної документації та облік прибуткових накладних. Вся інша бухгалтерська робота, яка включає нарахування заробітної плати, підготовку та подання податкової звітності, формування фінансової звітності, ведення реєстрів податкового обліку, взаємодію з контролюючими органами тощо – делегована зовнішній бухгалтерській компанії на умовах договору аутсорсингу. Зовнішня бухгалтерська компанія виконує функції головного бухгалтера і виступає відповідальним консультантом з питань оподаткування, змін у законодавстві, фінансового планування та оптимізації витрат. Співпраця ґрунтується на підписаному договорі, який регламентує обсяг послуг, відповідальність сторін та порядок звітності.

Підприємство веде бухгалтерський облік у повній відповідності до вимог національних стандартів бухгалтерського обліку (НП(С)БО), дотримуючись принципів достовірності, системності та об'єктивності. Облік здійснюється за загальною системою оподаткування, компанія є платником податку на прибуток та ПДВ, що передбачає обов'язкове ведення детального фінансового та податкового обліку, регулярне складання фінансової звітності та подання податкових декларацій.

Облік на підприємстві ведеться в автоматизованій формі, із застосуванням сучасних програмних продуктів, зокрема «BAS:Бухгалтерія» та «М.Е.Дос», що дозволяє своєчасно обробляти великі обсяги інформації, швидко формувати звітність, подавати документи в електронному вигляді та забезпечувати безперервний контроль над фінансовими потоками.

Отже, з точки зору бухгалтерського обліку ТОВ «Стельові системи» – це підприємство з гнучкою, адаптивною та сучасною обліковою системою, що поєднує автоматизацію, внутрішній контроль і професійне аутсорсингове обслуговування. Такий підхід забезпечує високу якість обліку, прозорість фінансової діяльності та знижує ризики податкових порушень.

2.2. Документальний супровід та декларування імпорتنих операцій

Імпортна операція є складним процесом, що вимагає належного документального супроводу на всіх етапах: від укладення зовнішньоекономічного договору до оприбуткування товарів на складі. Згідно з Наказом МФУ Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, будь-яка бухгалтерська операція підлягає відображенню в обліку виключно на підставі належним чином оформленого первинного документа, що підтверджує факт її здійснення [27].

У ТОВ «Стельові системи» імпорт товарів здійснюється на підставі зовнішньоекономічного контракту – документа, що є основою для правовідносин між українським імпортером і закордонним постачальником. Зовнішньоекономічний контракт значно складніший за звичайний внутрішньодержавний договір, оскільки передбачає врегулювання низки специфічних умов, притаманних саме трансграничним операціям. Зокрема, у такому контракті обов'язково враховуються умови валютних розрахунків, міжнародне митне регулювання, питання арбітражу, що підпорядковані нормам міжнародного приватного права, а також юридичні ризики, які можуть виникнути внаслідок політичних чи економічних змін.

На ТОВ «Стельові системи» укладення зовнішньоекономічного контракту розпочинається з прийняття стратегічного рішення директором, після чого юрист готує текст договору, перевіряючи його на відповідність законодавству та включаючи необхідні правові застереження. Бухгалтер аналізує фінансові умови контракту, зокрема порядок оплати та валюту розрахунків, а комерційний директор узгоджує комерційні та логістичні аспекти із торговим агентом і брокером. Після погодження з усіма сторонами контракт підписується директором підприємства та представником іноземного постачальника двома мовами – українською та англійською.

Сучасна редакція зовнішньоекономічного контракту, що використовується на підприємстві, включає не лише основні комерційні положення, а й додаткові розділи, які відповідають актуальним вимогам правового поля. Зокрема, обов'язковими стали

пункти «Антикорупційне застереження» та «Застереження про персональні дані», які гарантують дотримання етичних стандартів і вимог законодавства в частині обробки конфіденційної інформації.

Для зручності структура типового зовнішньоекономічного контракту, що укладається ТОВ «Стельові Системи», наведена у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Структура та зміст основних розділів зовнішньоекономічного контракту

№	Розділ контракту	Зміст розділу
1	2	3
1	Предмет контракту	Визначення найменування, асортименту та кількості товарів, що постачаються.
2	Загальна сума контракту та ціни	Загальна вартість партії товарів, порядок формування цін, валюта контракту.
3	Строк та умови платежу	Умови розрахунку (передплата, відстрочка), банківські реквізити сторін.
4	Строк та умови поставки	Термін постачання, умови Інкотермс (наприклад, DDP, FOB), адреса доставки.
5	Якість, упаковка та маркування товару	Вимоги до якості, тип упаковки, етикетування, стандарти.
6	Умови здачі–приймання товару	Процедура приймання товару, строки, документи, що підтверджують приймання.
7	Санкції та рекламації	Умови щодо штрафів, повернення товару, подання претензій.
8	Арбітраж	Місце та порядок розгляду спорів (зазвичай міжнародний арбітраж).
9	Форс-мажор	Перелік обставин непереборної сили та їх наслідки для сторін.
10	Антикорупційне застереження	Заборона хабарництва, дотримання етичних норм.
11	Застереження про персональні дані	Порядок обробки, зберігання та захисту персональних даних сторін.
12	Запевнення та гарантії	Гарантії щодо права власності, якості товару, відсутності порушень прав.
13	Інші умови	Додаткові положення, які не були врегульовані в інших розділах.
14	Реквізити сторін	Повна назва, адреса, банківські дані, ПІБ уповноважених осіб.

Джерело: розроблено автором на основі первинних документів

Після підписання контракту його сканована копія направляється бухгалтерії для подальшої реєстрації, а також зберігається у юридичному відділі. За необхідності контракт перекладається на українську мову, якщо він був укладений лише англійською.

Укладення зовнішньоекономічного договору є першим і надзвичайно важливим етапом імпортової операції. Від точності та повноти його змісту залежить юридичний захист інтересів підприємства, а також успішність подальших етапів – митного оформлення, бухгалтерського обліку, врегулювання спірних питань.

Після укладення та підписання зовнішньоекономічного контракту на ТОВ «Стельові системи» розпочинається процес підготовки транспортних і супровідних документів, необхідних для здійснення митного оформлення та подальшого обліку товару.

Першим документом, який надходить від постачальника, є інвойс (рахунок-фактура) – документ, що підтверджує намір продавця поставити товар та є підставою для здійснення платежу. Він містить основні реквізити товарної партії: найменування продукції, кількість одиниць, ціну за одиницю, загальну вартість, умови поставки (зазвичай за правилами Incoterms), країну походження, банківські реквізити продавця та покупця. На підприємстві інвойс надсилається електронною поштою, перевіряється бухгалтером, а також передається брокеру для підготовки митної декларації.

Інвойс не має уніфікованої форми, але його обов'язковість для зовнішньоекономічних операцій передбачена статтями 49-51 Митного кодексу України, а також нормами міжнародної торгівлі відповідно до Конвенції ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів (1980 р.) [1, 20].

Разом із рахунком-фактурою постачальник формує пакувальний лист – документ, що деталізує фізичні параметри вантажу. У ньому зазначаються кількість місць (коробок, палет), вага брутто і нетто, габарити, тип упаковки, позначки, які нанесені на тару. Цей документ дозволяє митним органам та логістичним працівникам швидко ідентифікувати вантаж. У ТОВ «Стельові системи» пакувальний лист надається в електронному вигляді, роздруковується та передається на склад разом із копією інвойсу.

Щодо транспортних документів, то їх оформлення залежить від виду транспорту, яким здійснюється перевезення. Вони підтверджують факт передачі

вантажу до перевізника та виконання умов доставки. На рисунку 2.2 систематизовано основні види транспортних документів за типами транспорту.

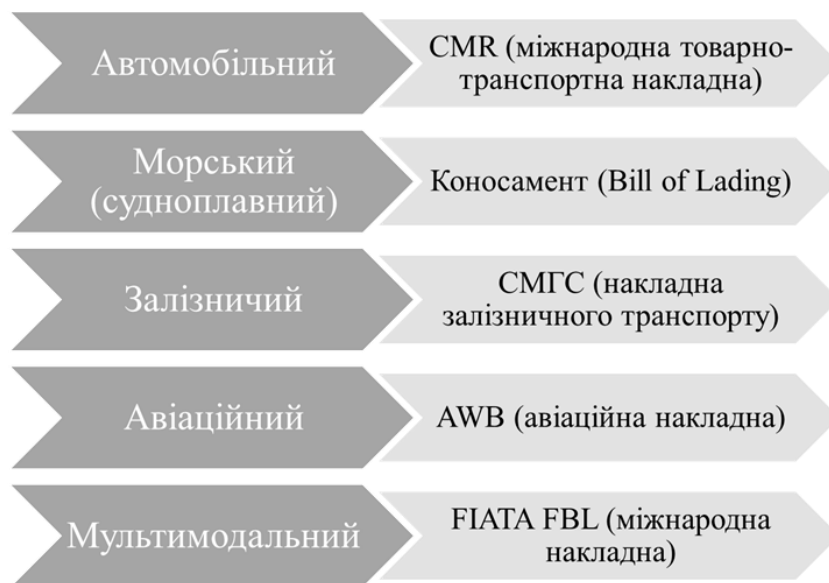

Рис. 2.2. Основні види транспортних документів у міжнародних перевезеннях
Джерело: розроблено на основі законодавчих актів [28, 29]

На підприємстві ТОВ «Стельові системи» перевезення імпортованих товарів здійснюється переважно морським та автомобільним транспортом, залежно від країни постачання та логістичних умов контракту. У разі морського перевезення основним документом є коносамент, який засвідчує право власності на вантаж, а в разі автомобільного перевезення – накладна CMR, що підтверджує факт прийняття вантажу до перевезення і супроводжує його до кінцевого одержувача.

Усі вищезазначені документи передаються брокеру, який на їх підставі готує повний пакет для митного оформлення, що включає митну декларацію, сертифікати походження, довідки про вартість тощо. Водночас копії документів зберігаються у відділі бухгалтерії та використовуються для подальшого відображення імпортової операції в обліку підприємства.

На підприємстві ТОВ «Стельові системи» етап митного оформлення є обов’язковим процесом під час імпорту товарів та здійснюється перед перетином митного кордону України. За цей процес відповідає митний брокер, у співпраці з

бухгалтером та юристом, він формує повний пакет документів для подання до митних органів.

Основним документом, що подається до митниці, є митна декларація (МД). Вона складається в електронній формі відповідно до вимог Митного кодексу України (стаття 263) та наказу Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651, який затверджує Порядок заповнення митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа [1, 30].

До митної декларації вносяться такі основні дані:

- повний опис товару;
- код товару за Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД) [14];
- митна вартість (визначається відповідно до глави 9 Митного кодексу України) [1];
- суми нарахованих митних платежів (мито, ПДВ, акцизний податок, якщо застосовується);
- інформація про відправника, одержувача та декларанта.

Крім самої декларації, до митного оформлення додається пакет підтверджувальних документів, зокрема:

- зовнішньоекономічний контракт;
- інвойс (рахунок-фактура);
- транспортні документи (наприклад, CMR чи коносамент);
- пакувальний лист;
- сертифікати відповідності або походження (якщо це передбачено законодавством або умовами контракту);
- документи про оплату (платіжні доручення, банківські виписки).

Митне оформлення здійснюється через Єдине вікно, тобто автоматизовану систему взаємодії підприємства з митними та іншими контролюючими органами, згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 25.09.2019 № 846 [31]. Це дозволяє пришвидшити обмін інформацією та мінімізувати ручне втручання посадових осіб.

Після розгляду документів, у разі відсутності порушень та за наявності сплачених митних платежів, митниця видає підприємству:

- митну квитанцію про сплату податків (оформлюється в системі автоматично);
- повідомлення про завершення митного оформлення – документ, що підтверджує законне ввезення товару на територію України.

З цього моменту товар вважається оформленим, і його можна офіційно ввозити на склад підприємства. Інформація про завершення митного оформлення зберігається як у брокера, так і в електронному архіві ТОВ «Стельові системи» для подальшого податкового та бухгалтерського обліку.

Після доставки товару на склад підприємства ТОВ «Стельові системи» відповідальна особа, а саме завідувач складом, складає акт приймання-передачі товару або вхідну накладну, де зазначаються дані про фактичну кількість і стан вантажу. У разі виявлення розбіжностей складається акт розбіжностей або рекламацийний лист.

Бухгалтерія отримує повний пакет документів (митна декларація, інвойс, акт приймання, CMR тощо) і на їх основі здійснює бухгалтерські проведення щодо оприбуткування товару та нарахування витрат.

2.3. Бухгалтерський облік та оподаткування імпорتنих операцій

Імпортні операції займають важливе місце в господарській діяльності ТОВ «Стельові системи», оскільки значна частина комплектуючих постачаються із-за кордону. Згідно з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», господарські операції відображаються в обліку на підставі первинних документів у момент їх здійснення [32]. Імпортні операції визнаються на дату переходу права власності та ризиків, зазвичай – після оформлення митної декларації. Валютні суми перераховуються за курсом НБУ, що діє на дату здійснення операції [25].

На підприємстві використовується чітка система обліку імпортних операцій із застосуванням як синтетичних, так і аналітичних рахунків [33]. Основними є:

- 371 «Розрахунки за авансами виданими» – для обліку передоплат постачальникам;
- 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками» – для обліку кредиторської заборгованості;
- 281 «Товари на складі» – для оприбуткування запасів;
- 641 «Розрахунки за податками» – для обліку зобов'язань з ПДВ;
- 311 та 312 – рахунки для обліку грошових коштів у національній та іноземній валюті відповідно.

Аналітичний облік на ТОВ «Стельові системи» ведеться за кожним контрагентом, зовнішньоекономічним договором та найменуванням продукції. Такий підхід дозволяє формувати деталізовану інформацію про розрахунки, залишки та рух товарів за кожним імпортним контрактом.

Правильний бухгалтерський облік імпортних операцій має надзвичайно важливе значення, оскільки безпосередньо впливає на формування фінансового результату. Недотримання вимог щодо обліку валютних операцій, витрат, пов'язаних з імпортом, або курсових різниць може призвести до суттєвих викривлень у фінансовій звітності, що в свою чергу впливає на податкові зобов'язання.

Первісна вартість імпортованих товарів на підприємстві формується відповідно до вимог НП(С)БО 9 «Запаси» та внутрішньої облікової політики [23]. При списанні витрат на собівартість формуються проводки зазначені у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Формування собівартості на ТОВ «Стельові системи»

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт
1	2	3	4
1	Віднесено на собівартість договірну вартість товару	281	632
2	Віднесено на собівартість митні платежі:		
	- мито	281	377
	- акцизний податок	281	377
	- ПДВ	641	377

Продовження табл. 2.3

3	Віднесено на собівартість витрати на перевезення, страхування, навантажувально-розвантажувальні роботи, зберігання	281	631
---	--	-----	-----

Джерело: сформовано автором самостійно на підставі [33]

Водночас до первісної вартості не включаються курсові різниці, що виникають під час розрахунків з іноземними постачальниками за отриману продукцію, витрати, пов'язані з купівлею іноземної валюти для проведення оплати за товари.

Поряд із витратами, що включаються до собівартості, значного впливу на фінансовий результат підприємства набувають курсові різниці, які виникають у зв'язку з коливанням валютного курсу під час розрахунків з нерезидентами. Відповідно до НП(С)БО 21, курсові різниці підлягають обов'язковому визнанню на дату здійснення операції, а також на звітну дату (дату балансу), якщо на підприємстві наявні монетарні статті, виражені в іноземній валюті [25]. ТОВ «Стельові системи» систематично здійснює переоцінку валютних залишків, із застосуванням офіційного курсу Національного банку України, встановленого на відповідну дату. В результаті такої переоцінки у підприємства виникають доходи або витрати від операційних курсових різниць, які обліковуються відповідно на рахунках 714 «Дохід від операційної курсової різниці» та 945 «Втрати від операційної курсової різниці», що безпосередньо змінює обсяг операційного прибутку або збитку.

Для забезпечення точності та своєчасності переоцінки валютних залишків ТОВ «Стельові системи» використовує сучасне програмне забезпечення BAS:Бухгалтерія, яке дозволяє автоматизувати процеси валютного обліку. Програма автоматично завантажує актуальний курс гривні до іноземних валют, здійснює переоцінку залишків грошових коштів і заборгованості, а також формує відповідні бухгалтерські проведення, включаючи нарахування курсових різниць. Такий підхід значно підвищує точність облікових даних, мінімізує ймовірність помилок, пов'язаних із ручними розрахунками.

Відповідно до облікової політики ТОВ «Стельові системи» (Додаток Г), одиницею бухгалтерського обліку запасів є кожне найменування товару.

Транспортно-заготівельні витрати включаються до первісної вартості конкретної одиниці запасів у момент їх придбання та відображаються на відповідних субрахунках обліку запасів. При вибутті запасів підприємство застосовує метод оцінки за собівартістю перших за часом надходження (FIFO).

Особливості обліку імпортованих операцій залежать від умов розрахунків. У разі здійснення попередньої оплати постачальнику, на підприємстві спочатку відображається видаток коштів на рахунку 371, а після отримання товару та оформлення митної декларації – оприбуткування на 281 з одночасним списанням авансу. Якщо ж імпортований товар отримується з відстрочкою платежу, то виникає кредиторська заборгованість перед нерезидентом на рахунку 632, яка обліковується в іноземній валюті та підлягає перерахунку до моменту її погашення. У цих випадках виникають курсові різниці, які обліковуються у складі операційних доходів або витрат.

Отже, розглянемо перший випадок, коли підприємство спочатку розраховується з іноземним постачальником у валюті, а потім отримує товар. Для цього підприємство повинно здійснити операцію з купівлі іноземної валюти через уповноважений банк. Цей процес регулюється нормами валютного законодавства України, зокрема Законом України «Про валюту і валютні операції» та нормативними документами Національного банку України.

Для подання заявки на купівлю іноземної валюти бухгалтер готує такі документи:

- зовнішньоекономічний договір (контракт);
- інвойс (рахунок-фактура) від постачальника;
- акт виконаних робіт або товарно-транспортні документи (у разі попередньої оплати – не вимагається);
- платіжне доручення у гривнях на суму, еквівалентну валютному зобов'язанню.

Після підготовки документів бухгалтер подає заявку на купівлю валюти в уповноважений банк. У заявці вказується необхідна сума, валюта, реквізити отримувача та мета переказу. Уповноважений банк проводить перевірку поданих

документів з метою дотримання валютного законодавства. Особливу увагу приділяють відповідності суми переказу умовам контракту. Після проходження валютного контролю банк здійснює купівлю іноземної валюти на міжбанківському валютному ринку [34]. Обмінний курс формується відповідно до ринкової ситуації. Валюта зараховується на поточний валютний рахунок підприємства. Після зарахування валюти бухгалтер надає банку платіжне доручення на переказ коштів іноземному контрагенту.

У таблиці 2.4 розглянемо бухгалтерські проведення, які формуються під час купівлі валюти.

Таблиця 2.4

Бухгалтерські проведення з купівлі валюти

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт
1	2	3	4
1.	Перераховано гривні згідно з попереднім розрахунком	333	311
2.	Зараховано валюту на рахунок	312	333
3.	Погашено комісійні витрати банку	92	333
4.	Зараховано на поточний рахунок зайво перераховані кошти	311	333

Джерело: сформовано автором самостійно на підставі [33]

Після здійснення операцій із купівлі іноземної валюти, наступним етапом є проведення безпосередньої імпоротної операції, яка включає передоплату постачальнику, сплату митних платежів, оплату послуг митного брокера та оприбуткування товару. У таблиці 2.5 наведено типові господарські операції, що виникають на етапі імпорту товарів, а також відповідні бухгалтерські проведення.

Таблиця 2.5

Відображення операцій з імпорту за мови попередньої оплати
у бухгалтерському обліку

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт
1	2	3	4
1	Зроблено передоплату постачальнику за товар	371	312

Продовження табл. 2.5

1	2	3	4
2	Переховано на митницю митні платежі: - мито 5% - ПДВ 20%	377 377	311 311
3	Оформлено митну декларацію, в якій зазначено податковий кредит з ПДВ	641	377
4	Оприбутковано товар	281	632
5	Списано на собівартість імпортованого товару мито	281	377

Джерело: сформовано автором самостійно на підставі [33]

Слід звернути увагу, що відповідно до ст. 198 Податкового кодексу України, право на податковий кредит з ПДВ при імпорті товарів виникає на дату оформлення митної декларації, яка є підставою для податкового обліку [14]. Саме ця дата визначає момент виникнення права на віднесення сум податку до податкового кредиту. Базою оподаткування є митна вартість товарів, визначена згідно з Митним кодексом України, збільшена на суму ввізного мита, акцизного податку (за наявності) та інших обов'язкових платежів [1].

Для операцій з отримання послуг від нерезидентів, податковий кредит з ПДВ формується на дату першої з подій: або на дату перерахування передоплати, або на дату фактичного отримання послуги, залежно від того, яка з подій відбулася раніше.

У ситуаціях, коли товар надходить до моменту оплати, у бухгалтерському обліку фіксується заборгованість перед постачальником. Така модель співпраці також поширена на підприємстві, особливо при великих партіях постачання. У цьому випадку важливо забезпечити точний облік валютного зобов'язання та належне визначення курсових різниць на дату погашення заборгованості або на дату балансу. Після завершення імпортової операції товари списуються на витратні рахунки залежно від цілей використання: виробництво, адміністративні або збутові потреби. Вартість реалізованих імпортованих товарів також відображається через рахунок 902 «Собівартість реалізованих товарів». У разі виникнення курсових різниць відповідні доходи або витрати формуються через рахунки 714 і 945.

У таблиці 2.6 відображено бухгалтерські проведення імпорتنих операцій у випадку попереднього постачання товару та їх вплив на фінансовий результат підприємства.

Таблиця 2.6

Відображення операцій з імпорту за умови попереднього постачання товару
у бухгалтерському обліку

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт
1	2	3	4
1	Переховано на митницю митні платежі: - мито - ПДВ	377 377	311 311
2	Оформлено митну декларацію, в якій зазначено податковий кредит з ПДВ	641	377
3	Оприбутковано товар	281	632
4	Списано на собівартість імпортованого товару мито	281	377
5	Відображено курсові різниці на дату балансу за монетарною статтею: - курс на дату балансу більший ніж на дату оприбуткування товару - курс на дату балансу менший за курс на дату оприбуткування товару	945 632	632 714
6	Списано курсову різницю на фінансовий результат, якщо: - курс на дату балансу більший ніж на дату оприбуткування товару - курс на дату балансу менший за курс на дату оприбуткування товару	791 714	945 791
7	Перераховано оплату постачальнику	632	312

Джерело: сформовано автором самостійно на підставі [33]

ТОВ «Стельові системи» здійснює не лише імпорт товарів для подальшого продажу, а й закуповує основні засоби за межами України для власного використання у господарській діяльності. Такі операції мають свої особливості в бухгалтерському та податковому обліку, зокрема щодо формування первісної вартості ОЗ, включення непрямих податків та застосування курсових різниць.

Згідно з НП(С)БО 7 «Основні засоби», до первісної вартості імпортованого основного засобу включаються всі витрати, необхідні для приведення його в стан,

придатний для використання за призначенням: ціна придбання, ввізне мито, витрати на транспортування, монтаж, страхування, а також інші витрати, пов'язані з доставкою та введенням в експлуатацію [24].

Окрему увагу слід приділити податку на додану вартість (ПДВ). Зазвичай, «вхідний» ПДВ не включається до первісної вартості основного засобу, якщо підприємство є платником цього податку, оскільки така сума відшкодовується через податковий кредит. ТОВ «Стельові системи» є зареєстрованим платником ПДВ, тому при стандартному сценарії імпорту основних засобів сума ПДВ не включається до собівартості ОЗ, а відображається у складі податкового кредиту.

Втім, відповідно до п. 198.5 Податкового кодексу України, існують випадки, коли навіть платник ПДВ зобов'язаний включити суму «вхідного» ПДВ до первісної вартості активу [14]. Це стосується ситуацій, коли придбаний об'єкт основного засобу буде використано у неоподатковуваній, пільговій або негосподарській діяльності. У такому разі нараховуються так звані «компенсуючі» податкові зобов'язання, які фактично покривають податковий кредит. Через це такий ПДВ вважається невідшкодованим, а отже, згідно з п. 8 НП(С)БО 7, він включається до первісної вартості основного засобу [24].

Таким чином, хоча за загальним правилом підприємство як платник ПДВ не включає суму ПДВ до вартості основного засобу, ТОВ «Стельові системи» буде змушене зробити це, якщо такий актив придбається для використання не в межах господарської діяльності.

Отже, у таблиці 2.7 розглянемо типову ситуацію придбання основного засобу із-закордону та відповідні бухгалтерські записи.

Таблиця 2.7

Облік імпорту основних засобів за умови постоплати

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт
1	2	3	4
1	Переховано на митницю митні платежі:		
	- мито	377	311
	- ПДВ	377	311
2	Оформлено митну декларацію, в якій зазначено податковий кредит з ПДВ	641	377

Продовження табл. 2.7

1	2	3	4
3	Оприбутковано ОЗ	152	632
4	Списано на собівартість імпортованого ОЗ мито	152	377
5	Відображено курсові різниці на дату балансу за монетарною статтею: - курс на дату балансу більший ніж на дату оприбуткування товару - курс на дату балансу менший за курс на дату оприбуткування товару	945 632	632 714
6	Списано курсову різницю на фінансовий результат, якщо: - курс на дату балансу більший ніж на дату оприбуткування товару - курс на дату балансу менший за курс на дату оприбуткування товару	791 714	945 791
7	Перераховано оплату постачальнику	632	312
8	ОЗ введено в експлуатацію	104	152

Джерело: сформовано автором самостійно на підставі [33]

У процесі здійснення зовнішньоекономічної діяльності ТОВ «Стельові системи» також користується послугами з міжнародного перевезення вантажів, які надають контрагенти-нерезиденти. Відповідно до акту наданих послуг, маршрут перевезення умовно поділяється на дві частини: «перевезення до кордону» та «перевезення територією України». Проте такий поділ не має жодного впливу на податковий облік ПДВ.

У випадку з ТОВ «Стельові системи» послуги з перевезення, які надаються нерезидентом, не підлягають оподаткуванню ПДВ, оскільки не вважаються об'єктом оподаткування згідно з Податковим кодексом України. Відповідно, такі операції не формують ані податкових зобов'язань, ані податкового кредиту.

Згідно з підпунктом 195.1.3 статті 195 Податкового кодексу України, для міжнародних перевезень встановлено нульову ставку ПДВ. Вона застосовується до всього маршруту – незалежно від того, проходить перевезення територією України чи поза її межами [14]. Проте варто наголосити, що така нульова ставка діє лише у випадку, коли послуга надається резидентом України, який є платником ПДВ.

У разі, якщо міжнародне перевезення виконує нерезидент, то така операція не є об'єктом оподаткування ПДВ взагалі. Це означає, що податкові наслідки для замовника в Україні відсутні – не виникає ні обов'язку щодо нарахування податкових зобов'язань, ні права на податковий кредит.

Таким чином, навіть якщо в акті виконаних робіт перевізник-нерезидент деталізує маршрут перевезення, поділяючи його на внутрішню та міжнародну частини, така класифікація не впливає на податковий облік. Важливо підкреслити, що як міжнародне, так і внутрішнє перевезення, надане контрагентом-нерезидентом, не є об'єктом оподаткування ПДВ відповідно до чинного законодавства. Цю позицію підтверджено також у пункті 10 розділу II Узагальнюючої податкової консультації, затвердженої наказом № 610 від 06.07.2012 року [35].

Проведений аналіз обліку імпорتنих операцій на ТОВ «Стельові системи» засвідчує загальну відповідність облікових процедур вимогам чинного законодавства. Разом із тим, виявлено низку організаційних і методичних аспектів, що потребують вдосконалення для підвищення прозорості, деталізації та достовірності фінансової інформації, пов'язаної із зовнішньоекономічною діяльністю.

Одним із ключових напрямів покращення є перегляд і розширення чинної облікової політики підприємства. Наразі вона не містить достатньо інформації щодо специфіки обліку імпорتنих операцій, особливо в частині валютних розрахунків, формування первісної вартості активів, податкового обліку та витрат логістичного характеру.

Доцільно деталізувати облікову політику шляхом включення наступних положень:

- порядок формування первісної вартості запасів та основних засобів при імпорті;
- правила включення митних платежів, транспортно-заготівельних витрат, страхування та брокерських послуг до вартості активів;
- механізм обліку курсових різниць, що виникають при розрахунках з нерезидентами;

- відображення «вхідного» ПДВ за імпортованими товарами та основними засобами;
- умови визнання витрат, не включених до собівартості товару, як витрат звітного періоду.

Такий підхід дозволить зробити облікову політику підприємства не лише відповідною до нормативних вимог, а й практично корисною в щоденній роботі бухгалтерської служби.

Окремо варто звернути увагу на необхідність вдосконалення аналітичного обліку, який нині зосереджений переважно на розрахунках із контрагентами. Рекомендується запровадити глибший рівень аналітики з урахуванням:

- митної декларації;
- виду послуг (транспорт, зберігання, страхування тощо);
- країни походження товару та умов поставки.

Розширення аналітичного обліку дозволить оперативно формувати деталізовану інформацію про структуру витрат, рух товарів і заборгованість, а також забезпечить більшу точність при підготовці управлінської та фінансової звітності.

Висновок до розділу 2

ТОВ «Стельові системи» – українське підприємство, засноване у 2008 році, що спеціалізується на оптовій торгівлі стельовими системами та супутніми будівельними матеріалами. Основний КВЕД – 46.73, додатково здійснює діяльність у сфері логістики, монтажу, консалтингу та складського господарства. Компанія є офіційним дилером брендів Knauf Ceiling Solutions, Heradesign, Cipriani. Підприємство працює на загальній системі оподаткування і є платником ПДВ та застосовує програми «BAS:Бухгалтерія» та «М.Е.Дос». Бухгалтерські функції частково передані на аутсорсинг.

Імпортні операції на підприємстві супроводжуються чіткою процедурою документування. Першим етапом є укладення зовнішньоекономічного контракту українською та англійською мовами, що включає обов'язкові розділи: умови

постачання, валютні розрахунки, арбітраж, антикорупційні положення та застереження щодо персональних даних. Далі надходять ключові документи (інвойс, пакувальний лист, CMR або коносамент), які перевіряються бухгалтерією та використовуються для митного оформлення. Документи подаються брокером через систему «Єдине вікно» відповідно до Митного кодексу. У митній декларації зазначається код товару за УКТ ЗЕД, митна вартість, податкові платежі, інформація про сторони. Після сплати мита та ПДВ митниця підтверджує завершення оформлення, після чого товар офіційно ввозиться на склад. Бухгалтерія здійснює оприбуткування товару на підставі митної декларації, інвойсу та акта приймання.

Уся документація зберігається в електронному архіві та використовується як база для податкової і фінансової звітності, що забезпечує прозорість і контроль на кожному етапі імпорту.

ТОВ «Стельові системи» здійснює імпорт не лише товарів, а й основних засобів та послуг, пов'язаних з їх доставкою та митним оформленням. Облік кожного з цих видів імпорту має свої особливості. Зокрема, імпорт товарів здійснюється з подальшим оприбуткуванням на рахунок 281, тоді як придбані основні засоби відображаються на рахунку 152 з подальшим переведенням на 104 після введення в експлуатацію. Послуги, отримані від нерезидентів, обліковуються через рахунки 631 або 685. Основні рахунки, які застосовуються при імпорті, включають: 371, 632, 281, 641, 311, 312, 377, 152, 92, 714, 945. На підприємстві ведення бухгалтерського обліку здійснюється в автоматизованій формі за допомогою програмного продукту BAS Бухгалтерія, що забезпечує точність відображення операцій та своєчасну переоцінку валютних залишків. Особливістю обліку імпортних операцій є обов'язковий розрахунок курсових різниць за монетарними статтями (розрахунки з постачальниками, валютні рахунки), які відображаються на рахунках 714 та 945 і мають прямий вплив на фінансовий результат підприємства. Підприємству рекомендовано розширити облікову політику в частині імпорту, включивши порядок формування первісної вартості, облік курсових різниць і «вхідного» ПДВ, а також поглибити аналітичний облік за напрямками ЗЕД, включаючи митні декларації та країни походження.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ТА КОНТРОЛЬ ОПЕРАЦІЙ З ІМПОРТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «СТЕЛЬОВІ СИСТЕМИ»

3.1 Загальна оцінка основних показників діяльності підприємства

У процесі ефективного управління підприємством особливу роль відіграє аналіз основних економічних показників, який дозволяє своєчасно виявляти внутрішні резерви зростання, оцінювати фінансовий стан та розробляти обґрунтовані управлінські рішення. Такий аналіз є невід’ємною складовою системи контролю та планування і забезпечує стратегічну стабільність і конкурентоспроможність підприємства.

Для всебічного дослідження динаміки ключових показників діяльності підприємства, проаналізуємо період з 2022 року по 2024 рік. У таблиці 3.1 розглянуто обсяг господарської діяльності, результати реалізації продукції, ефективність використання основних засобів та залучення трудових ресурсів [36, ст. 75-96].

Таблиця 3.1

Динаміка основних показників фінансово-господарської діяльності ТОВ
«Стельові системи» за 2022–2024 рр.

Показник	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2024 р. до 2022р.		2024 р. до 2023р.	
				Δ	Тр, %	Δ	Тр, %
А	1	2	3	4	5	6	7
1. Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції, тис. грн	50779,7	56694,8	48848,7	-1931,0	96,2	-7846,1	86,2
2. Повна собівартість реалізованої продукції, тис. грн	46038,8	50976,2	41954,4	-4084,4	91,1	-9021,8	82,3
3. Прибуток від реалізації продукції, тис. грн	4740,9	5718,6	6894,3	2153,4	145,4	1175,7	120,6
4. Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	319,7	230,0	143,8	-176,0	45,0	-86,3	62,5
5. Середньооблікова чисельність працівників, чол.	16,0	12,0	11,0	-5,0	68,8	-1,0	91,7
6. Фонд оплати праці, тис. грн	1769,9	1179,7	1909,1	139,2	107,9	729,4	161,8

Продовження табл. 3.1

А	1	2	3	4	5	6	7
7. Матеріальні витрати, тис. грн	28942,2	45509,9	40267,6	11325,4	139,1	-5242,4	88,5
8. Продуктивність праці 1 працівника, тис. грн	3173,7	4724,6	4440,8	1267,1	139,9	-283,8	94,0
9. Середньомісячна заробітна плата 1 працівника, грн	9218,1	8192,4	14462,6	5244,5	156,9	6270,2	176,5
10. Віддача основних засобів, грн/грн	158,8	246,5	339,8	181,0	213,9	93,3	137,9
11. Озброєність працівників основними засобами, тис. грн /люд	20,0	19,2	13,1	-6,9	65,4	-6,1	68,2
12. Матеріаломісткість продукції, грн/грн	0,6	0,8	0,8	0,3	144,6	0,0	102,7
13. Витрати на 1 грн реалізованої продукції, грн	0,9	0,9	0,9	0,0	94,7	0,0	95,5
14. Рентабельність реалізованої продукції, %	9,3	10,1	14,1	4,8	151,2	4,0	139,9

Джерело: розроблено на основі фінансової звітності ТОВ «Стельові системи»

Аналіз основних показників свідчить про змішані тенденції у фінансово-господарській діяльності ТОВ «Стельові системи» за період 2022–2024 років. У 2024 році дохід від реалізації продукції зменшився на 7846,1 тис. грн порівняно з 2023 роком та склав 48848,7 тис. грн. Але незважаючи на це, прибуток від реалізації продукції зріс, а саме на 20,6% або ж на 1175,7 тис. грн, що зумовлено значним скороченням повної собівартості реалізованої продукції у 2024 р. – з 50976,2 тис. грн до 41954,4 тис. грн тобто на 9021,8 тис. грн або 17,7%. Це свідчить про покращення операційної ефективності підприємства та зниження витратної частини.

Водночас підприємство продовжує скорочувати кадровий склад: чисельність працівників зменшилася з 16 до 11 осіб за три роки, що супроводжувалося збільшенням фонду оплати праці. Як наслідок, середньомісячна заробітна плата одного працівника зросла в 1,76 раза, досягнувши 14,5 тис. грн у 2024 році. Це частково компенсувало зменшення продуктивності праці, яка скоротилась на 6% порівняно з 2023 роком.

Показники ефективності використання основних засобів суттєво покращилися: віддача основних засобів зросла більш ніж у 2 рази, що свідчить про раціональніше використання активів, попри їх фізичне скорочення. Озброєність працівників технікою, навпаки, знизилась, що може свідчити про потребу в оновленні основних фондів.

Матеріаломісткість залишилася на підвищеному рівні, що вказує на залежність підприємства від вартості товарів. Водночас витрати на 1 грн реалізованої продукції залишились стабільними. Найбільш позитивною тенденцією є зростання рентабельності реалізованої продукції з 9,3% у 2022 році до 14,1% у 2024 році, що демонструє підвищення загальної прибутковості діяльності. Загальну динаміку основних показників наведено на рисунку 3.1.

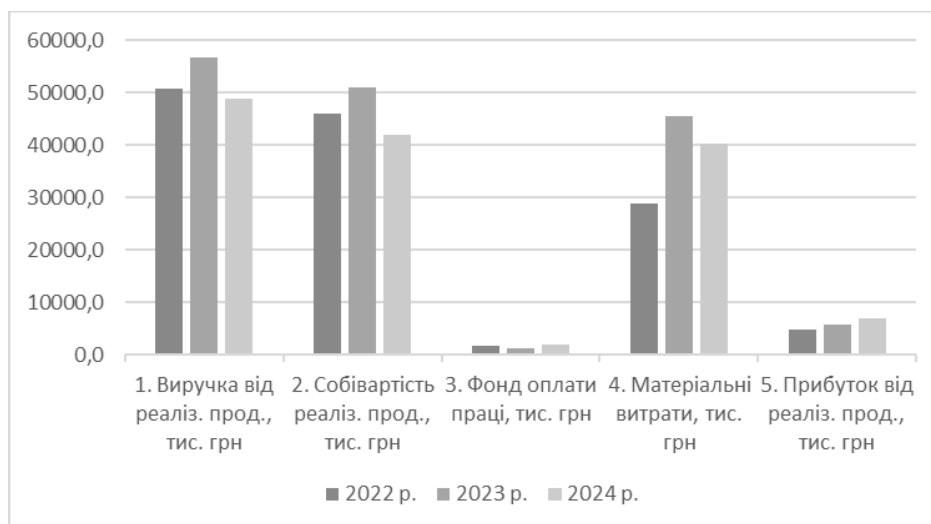

Рис. 3.1. Динаміка показників операційної діяльності ТОВ «Стельові системи»

Джерело: розроблено автором на основі табл. 3.1

Таким чином, попри зменшення обсягу реалізації, підприємство досягло підвищення прибутковості за рахунок оптимізації витрат, що свідчить про ефективне фінансове управління та адаптацію до ринкових умов. Однак подальше зниження активів і кадрового потенціалу потребує стратегічного перегляду ресурсної політики.

Фінансові результати підприємства є ключовими індикаторами його ефективності, стабільності та конкурентоспроможності [37]. Таблиця 3.3 відображає

динаміку основних показників прибутковості ТОВ «Стельові системи» за 2022-2024 роки, включаючи результати операційної та фінансової діяльності, а також чистий прибуток.

Таблиця 3.2

Динаміка фінансових результатів ТОВ «Стельові системи» за 2022-2024 рр.

Показники	2022 рік, тис. грн.	2023 рік, тис. грн.	2024 рік, тис. грн.	Відхилення (+, -) у 2024 році порівняно з 2022 роком		Відхилення (+, -) у 2024 році порівняно з 2023 роком	
				тис. грн.	%	тис. грн.	%
А	1	2	3	4	5	6	7
1. Прибуток від основної операційної діяльності	5949,4	5718,6	6894,3	945,0	15,9	1175,7	20,6
2. Результат від інших операцій, які пов'язані з операційною діяльністю	-5475,6	-4847,6	-6530,2	-1054,6	19,3	-1682,6	34,7
2.1. Інші операційні доходи	758,7	204,5	1854,1	1095,4	144,4	1649,6	806,7
2.2. Інші операційні витрати	6234,3	5052,1	8384,3	2150,0	34,5	3332,2	66,0
3. Фінансовий результат від операційної діяльності	473,8	871,0	364,1	-109,6	-23,1	-506,9	-58,2
4. Результат від фінансової діяльності	-83,2	-105,5	14,0	97,1	-116,8	119,5	-113,2
4.1. Інші фінансові доходи	8,1	23,5	110,9	102,8	1275,9	87,4	371,9
4.2. Інші фінансові витрати	91,2	129,0	96,9	5,7	6,3	-32,1	-24,9
5. Фінансові результати від діяльності	390,6	765,5	378,1	-12,5	-3,2	-387,4	-50,6
6. Чистий прибуток	320,3	614,6	145,4	-174,9	-54,6	-469,2	-76,3

Джерело: розроблено автором самостійно на основі даних підприємства

У 2024 році прибуток від основної операційної діяльності склав 6894,3 тис. грн, що на 945,0 тис. грн або на 15,9% більше ніж у 2022 році та на 1175,7 тис. грн або на 20,6% – ніж у 2023 році. Це свідчить про позитивну тенденцію розвитку основного бізнесу підприємства, що є добрим сигналом щодо його ринкової позиції та ефективності комерційної діяльності.

Водночас показник результату від інших операцій, пов'язаних з операційною діяльністю, демонструє погіршення: у 2024 році збитки зросли на 1054,6 тис. грн у порівнянні з 2022 роком та на 1682,6 тис. грн – у порівнянні з 2023 роком. Це

зумовлено значним зростанням інших операційних витрат, які у 2024 році сягнули 8384,3 тис. грн, що на 34,5% більше, ніж у 2022 році, і на 66,0% більше, ніж у 2023 році. Незважаючи на зростання інших операційних доходів, темпи зростання витрат значно переважають, що негативно вплинуло на кінцевий результат. Фінансовий результат від операційної діяльності в 2024 році становив лише 364,1 тис. грн, що на 109,6 тис. грн менше, ніж у 2022 році та на 506,9 тис. грн менше, ніж у 2023 році.

Результат від фінансової діяльності покращився: у 2024 році він став позитивним і склав 14,0 тис. грн, що є істотним зростанням порівняно з від'ємними значеннями 2022 та 2023 років. Зростання обумовлене збільшенням інших фінансових доходів – на 102,8 тис. грн порівняно з 2022 роком. Крім того, відбулося скорочення фінансових витрат на 32,1 тис. грн у порівнянні з 2023 роком.

Однак загальні фінансові результати діяльності у 2024 році залишаються нижчими порівняно з попередніми роками. Зокрема, чистий прибуток скоротився на 54,6% у порівнянні з 2022 роком та на 76,3% – у порівнянні з 2023 роком. Це свідчить про погіршення підсумкових фінансових результатів та зниження ефективності діяльності підприємства, незважаючи на зростання операційного прибутку.

Загальна динаміка фінансових результатів ТОВ «Стельові системи» у 2022–2024 роках вказує на суперечливу ситуацію: з одного боку, зростає прибуток від основної діяльності та фінансові доходи, з іншого – відчутно збільшуються операційні витрати та інші витрати, що суттєво знижує чистий прибуток підприємства. Основною причиною зниження кінцевих фінансових результатів є неконтрольоване зростання витрат, пов'язаних з іншими операційними видами діяльності.

Це свідчить про необхідність посилення внутрішнього контролю за операційними витратами, вдосконалення системи управління ресурсами та підвищення ефективності витрат, особливо в частині імпорتنих закупівель та супровідних витрат. Також доцільно оптимізувати підходи до управління фінансовими потоками для стабілізації чистого прибутку.

Для оцінки стабільності фінансового стану підприємства важливо проаналізувати основні показники фінансової стійкості. До них належать обсяг власного капіталу, наявність власних оборотних коштів, джерела покриття запасів, структура активів, а також такі узагальнюючі показники, як запас фінансової стійкості та забезпеченість запасів джерелами фінансування [38]. У таблиці 3.3 подано динаміку зазначених показників на ТОВ «Стельові системи» за 2022–2024 роки, що дозволяє оцінити зміни в структурі фінансового забезпечення підприємства та виявити напрями зміцнення або послаблення його фінансової стійкості.

Таблиця 3.3

Аналіз типу фінансової стійкості ТОВ «Стельові системи» протягом 2022-2024 рр.

Показники	2022 рік, тис. грн.	2023 рік, тис. грн.	2024 рік, тис. грн.	Відхилення (+, -) у 2024 році порівняно з 2022 роком		Відхилення (+, -) у 2024 р. порівняно з 2023 р.	
				тис. грн.	%	тис. грн.	%
А	1	2	3	4	5	6	7
1. Власний капітал, тис. грн.	51,5	1000,0	1000,0	948,5	1841,7	0,0	0,0
2. Необоротні активи, тис. грн.	627,2	185,9	102,2	-525,0	-83,7	-83,7	-45,0
3. Власні оборотні кошти, тис. грн.	-575,7	814,1	897,8	1473,5	-255,9	83,7	10,3
4. Довгострокові зобов'язання, тис. грн.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Наявність власних та довгострокових джерел покриття запасів, тис. грн.	-575,7	814,1	897,8	1473,5	-255,9	83,7	10,3
6. Короткострокові кредити і позики, тис. грн.	5802,7	4004,2	0,0	-5802,7	-100,0	-4004,2	-100,0
7. Загальна сума основних джерел покриття запасів, тис. грн.	5227,0	4818,3	897,8	-4329,2	-82,8	-3920,5	-81,4
8. Запаси, тис. грн.	7391,5	11695,9	10939,1	3547,6	48,0	-756,8	-6,5
9. Нестача власних оборотних коштів для покриття запасів, тис. грн.	-7967,2	-10881,8	-10041,3	-2074,1	26,0	840,5	-7,7
10. Нестача власних оборотних коштів та довгострокових зобов'язань для покриття запасів, тис. грн.	-7967,2	-10881,8	-10041,3	-2074,1	26,0	840,5	-7,7

Продовження табл. 3.3

11. Нестача основних джерел для покриття запасів, тис. грн.	-12618,5	-16514,2	-11836,9	781,6	-6,2	4677,3	-28,3
12. Тип фінансової стійкості	0,0,0	0,0,0	0,0,0	-	-	-	-
13. Запас фінансової стійкості у	-8,9	-10,5	-8,7	0,2	-2,5	1,8	-16,8
14. Нестача коштів на 1 грн. запасів, грн.	-1,7	-1,4	-1,1	0,6	-36,6	0,3	-23,4

Джерело: розроблено автором самостійно на основі даних підприємства

У 2024 році нестача власних оборотних коштів для покриття запасів зменшилась до 2074,1 тис. грн, що на 5893,1 тис. грн або на 73,7% менше порівняно з 2022 роком, та на 8807,7 тис. грн або на 80,9% – порівняно з 2023 роком. Це свідчить про суттєве покращення фінансового забезпечення запасів за рахунок зміцнення оборотного капіталу. Через відсутність довгострокових зобов'язань нестача власних оборотних коштів та довгострокових зобов'язань для покриття запасів має також показники.

Показник нестачі основних джерел для покриття запасів у 2024 році становив 11 836,9 тис. грн, що на 781,6 тис. грн або на 6,2% менше, ніж у 2022 році, та на 4677,3 тис. грн або на 28,3% менше, ніж у 2023 році. Це покращення зумовлено, зокрема, повним погашенням короткострокових кредитів та зростанням власного капіталу.

Запас фінансової стійкості у днях у 2024 році залишився від'ємним та становив -8,7 днів, що є кращим результатом порівняно з 2023 роком (-10,5 днів), але гіршим, ніж у 2022 році (-8,9 днів). Незначне покращення вказує на стабілізацію, однак підприємство все ще має дефіцит ресурсів для забезпечення запасів.

Нестача коштів на 1 грн запасів у 2024 році становила 1,1 грн, що свідчить про брак джерел фінансування на кожну гривню запасів. Показник покращився на 0,6 грн у порівнянні з 2022 роком та на 0,3 грн – з 2023 роком, що пояснюється скороченням запасів та збільшенням власних обігових коштів.

Результати аналізу свідчать про поступове покращення фінансової стійкості ТОВ «Стельові системи» у 2022–2024 роках. Основними позитивними зрушеннями є:

зростання власного капіталу, покращення показника власних оборотних коштів та відсутність залежності від короткострокових кредитів у 2024 році. Разом з тим підприємство все ще має значний дефіцит джерел покриття запасів, що негативно впливає на його фінансову стійкість.

3.2. Оцінка ефективності імпортої діяльності підприємства

У сучасних умовах глобалізації та зростання зовнішньоекономічних зв'язків ефективне здійснення імпортних операцій набуває особливого значення для стабільного функціонування підприємств. Для суб'єктів господарювання, що залежать від імпортої сировини, товарів чи обладнання, саме імпорт стає ключовим елементом забезпечення безперервності виробничих процесів і конкурентоспроможності на ринку.

Проведення аналізу імпортої діяльності дозволяє оцінити її ефективність, виявити основні фактори впливу на рівень витрат, обсяги постачань, структуру закупівель і фінансові результати, а також вчасно виявити ризики й розробити шляхи їхнього мінімізації. Особливо важливо це для підприємств, що працюють в умовах валютної нестабільності, змін митного законодавства та логістичних обмежень, зокрема в умовах війни.

Аналіз ефективності імпорту включає в себе оцінку обсягів імпортованих товарів, структури витрат, рівня рентабельності, фінансової стійкості та динаміки ключових показників, що дає змогу приймати обґрунтовані управлінські рішення [39]. Таким чином, всебічне дослідження імпортої діяльності є необхідною передумовою для забезпечення стабільного розвитку підприємства та підвищення його економічної безпеки.

Ефективність імпортої діяльності підприємства безпосередньо залежить від структури та динаміки витрат, пов'язаних із постачанням продукції з-за кордону (Таблиця 3.4). До таких витрат, як правило, належать витрати на закупівлю товарів, транспортування, зберігання, митне оформлення, експедирування та супутні інші

витрати. Аналіз цих показників у динаміці дає змогу не лише оцінити фінансове навантаження на підприємство, а й виявити потенційні резерви скорочення витрат та підвищення рентабельності імпортних операцій.

Таблиця 3.4

Динаміка та структура витрат операцій, пов'язаних з імпортом за 2022–2024 рр.

Витрати	2022 рік		2023 рік		2024 рік		Відхилення у 2024 році	
	Тис. грн.	Пито- ма вага, %	Тис. грн.	Пито- ма вага, %	Тис. грн.	Пито- ма вага, %	Порів- няно з 2022 роком	Порівн- яно з 2023 роком
А	1	2	3	4	5	6	7	8
1. Вартість закупівлі	10129,8	85,6	15928,5	87,0	14093,7	87,4	1,8	0,4
2. Транспортування	800,2	6,8	1130,7	6,2	1041,5	6,5	-0,3	0,3
3. Зберігання	317,6	2,7	410,2	2,2	370,6	2,3	-0,4	0,1
4. Митні платежі	288,1	2,4	419,5	2,3	361	2,2	-0,2	-0,1
5. Послуги експедирування	199,5	1,7	218,3	1,2	179,3	1,1	-0,6	-0,1
6. Інші витрати	95,4	0,8	191,3	1,0	82,4	0,5	-0,3	-0,5
Всього	11830,6	100,0	18298,5	100,0	16128,5	100,0	X	X

Джерело: розроблено автором самостійно на основі даних підприємства

У 2024 році загальні витрати на імпорт склали 16128,5 тис. грн, що на 4297,9 тис. грн більше порівняно з 2022 роком, однак на 2170,0 тис. грн менше порівняно з 2023 роком. Це свідчить про загальну тенденцію до зменшення витрат після пікового 2023 року, що є результатом перегляду логістичних стратегій, укладання більш вигідних контрактів та оптимізації поставок.

Основною складовою витрат залишається вартість закупівлі безпосередньо товару для продажу, яка у 2024 році становила 14093,7 тис. грн, або 87,4% від загальної суми витрат. Хоча в абсолютному вимірі вона зменшилась на 1834,8 тис. грн порівняно з 2023 роком, її питома вага продовжує зростати, що свідчить про концентрацію витрат саме на закупівлі, тоді як супутні витрати дещо скорочуються. Витрати на транспортування зменшились на 89,2 тис. грн у 2024 році порівняно з 2023 роком, при цьому їх частка залишилася відносно стабільною – 6,5% проти 6,2% у 2023

році. Це може свідчити про стабілізацію логістичних маршрутів або вигідніші умови перевезення. Зберігання також продемонструвало помірне скорочення – на 39,6 тис. грн, хоча питома вага зросла незначно, а саме до 2,3% у 2024 році. Це може бути пов'язано з тимчасовим зменшенням потреби у тривалому зберіганні товарів або ефективнішим управлінням складськими запасами. У 2024 році витрати на митні платежі зменшились на 58,5 тис. грн порівняно з 2023 роком при незначному зниженні питомої ваги – з 2,3% до 2,2%. Така динаміка зумовлена відповідним зменшенням вартості закуплених товарів, адже митні платежі прямо залежать від митної вартості імпортованої продукції. Найбільш суттєве скорочення спостерігається на послуги експедирування, які зменшились як в абсолютному значенні, а саме на 39,0 тис. грн, так і в структурі витрат – з 1,2% у 2023 році до 1,1% у 2024 році. Це свідчить про перехід до власної або менш затратної логістичної моделі. У 2024 році інші витрати скоротилися до 82,4 тис. грн – це майже вдвічі менше, ніж у 2023 році. Зниження питомої ваги до 0,5% може свідчити про контроль і оптимізацію супутніх витрат, зокрема адміністративних або непередбачуваних витрат, пов'язаних із зовнішньоекономічною діяльністю.

На рисунку 3.2 зображено структуру витрат протягом 2022-2024 рр.

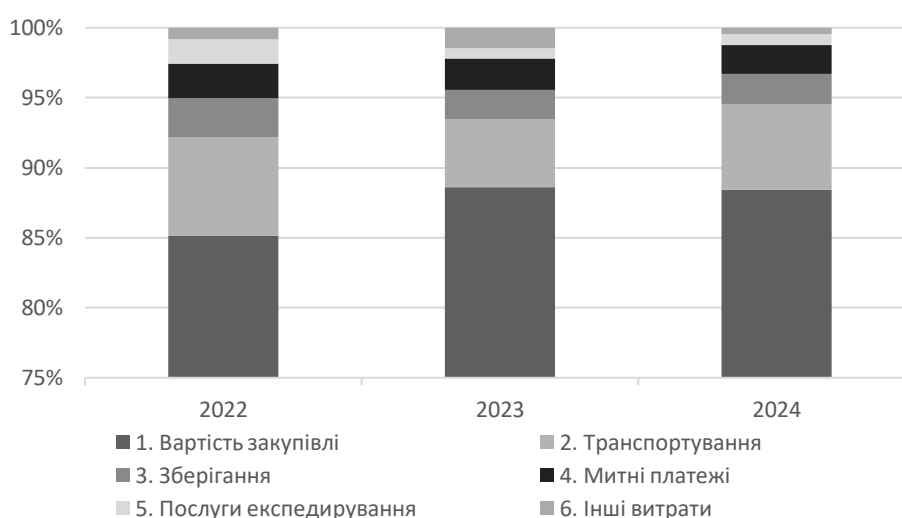

Рис. 3.2. Структура витрат на імпортні операції протягом 2022-2024 рр.

на ТОВ «Стельові системи»

Джерело: розроблено автором на основі таблиці 3.4

У цілому можна зробити висновок, що у 2024 році підприємству вдалося зменшити абсолютні витрати на імпорт порівняно з попереднім роком, зберігши при цьому стабільну структуру витрат. Основним напрямом для подальшої оптимізації залишаються закупівельні ціни, оскільки саме ця стаття формує переважну частину загальних витрат. Разом з тим, зменшення непрямих витрат свідчить про покращення операційного управління імпортними процесами.

Для обґрунтування доцільності імпортних закупівель у діяльності підприємства важливо здійснити комплексний аналіз, що охоплює обсяг закупівель, їх структуру за джерелами (вітчизняними та імпортними), а також економічну ефективність імпорту [40]. Такий аналіз дозволяє оцінити, наскільки вигідним є імпорт з фінансової точки зору, як він впливає на загальні витрати, прибутковість і закупівельну політику підприємства.

У таблиці 3.5 наведено ключові показники за 2022–2024 роки з відповідними відхиленнями для виявлення тенденцій та ефективності імпортних операцій.

Таблиця 3.5

Оцінка ролі імпорту в загальній закупівельній політиці ТОВ «Стельові системи» протягом 202-202 рр.

Показник	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Відхилення у 2024 р.	
				Порівняно з 2022 р.	Порівняно з 2023 р.
А	1	2	3	4	5
1. Загальний обсяг закупівель	32974,6	42876,2	38761,6	5786,9	-4114,6
2. Сума імпортних закупівель, тис. грн	10129,8	15928,5	14093,7	3963,9	-1834,8
3. Сума закупівель в Україні, тис. грн	22844,8	26947,7	24667,9	1823,0	-2279,8
4. Частка імпорту (%)	30,7	37,2	36,4	5,6	-0,8
5. Частка закупівель в Україні (%)	69,3	62,9	63,6	-5,6	0,8
6. Витрати на придбання імпортної продукції, тис. грн	11830,6	18298,5	16128,5	4297,9	-2170,0
7. Економічна (абсолютна) ефективність імпорту	1,9	1,5	1,5	-0,4	0,1
8. Економічний ефект імпорту	11014,2	8649,2	8539,4	-2474,9	-109,8
9. Рентабельність імпорту	0,9	0,5	0,5	-0,4	0,1

Джерело: розроблено автором самостійно на основі даних підприємства

У 2024 році загальний обсяг закупівель підприємства становив 38761,6 тис. грн, що на 5786,9 тис. грн більше порівняно з 2022 роком, але на 4114,6 тис. грн менше, ніж у 2023 році. Така динаміка свідчить про певне зниження активності закупівель у порівнянні з піковим 2023 роком.

Сума імпорту у 2024 році склала 14093,7 тис. грн, що на 3963,9 тис. грн більше, ніж у 2022 році, але на 1834,8 тис. грн менше порівняно з попереднім роком. Частка імпорту в загальному обсязі закупівель у 2024 році становила 36,4%, що на 5,6 в.п. більше, ніж у 2022 році, проте на 0,8 в.п. нижче, ніж у 2023 році. Це свідчить про стабільну важливість імпорту в діяльності підприємства.

Також варто відзначити зменшення витрат на придбання імпортої продукції у 2024 році до 16128,5 тис. грн, що на 2170,0 тис. грн менше, ніж у 2023 році. Це є наслідком оптимізації супутніх витрат, пов'язаних з імпортою діяльністю.

У 2023 році економічна ефективність імпортої діяльності знизалася з 1,9 до 1,5 та залишилася незмінною у 2024 році. Тенденція є негативною, але показник все ще показує достатньо непоганий рівень ефективності імпортої діяльності. У 2022 році імпортна діяльність забезпечила високий економічний ефект – понад 11 млн грн. У 2023 році спостерігалось істотне зниження цього показника, а саме на 2,4 млн грн, що підтверджує зменшення прибутковості.

У 2024 році економічний ефект імпорту ще трохи знизився – на 109,8 тис. грн. Хоча падіння у 2024 році не є суттєвим, динаміка свідчить про загальну тенденцію до скорочення прибутку від імпортних операцій.

Що стосується рентабельності імпортних операцій, то у 2022 році вона становила 0,9, тобто 90 копійок прибутку на кожну гривню витрат. У 2023 році вона впала до 0,5 – лише 50 копійок прибутку на 1 грн витрат. У 2024 році рентабельність залишилася на тому ж рівні, що свідчить про збереження ефективності на однаковому рівні, але все ще нижчому, ніж у 2022 році.

У цілому, аналіз показує, що імпорт залишається важливим елементом забезпечення підприємства ресурсами, хоча його ефективність потребує постійного контролю та оцінки. Оптимізація логістики, вибір вигідніших умов постачання та

орієнтація на найрентабельніші імпорتنі позиції дозволять покращити загальну фінансову ефективність імпортних операцій у подальшому.

3.3. Система контролю імпортних операцій на малому підприємстві

Контроль імпортних операцій на ТОВ «Стельові системи» має ключове значення у забезпеченні стабільності підприємства та дотриманні вимог чинного законодавства в умовах воєнного стану, постійних змін у валютному регулюванні, податковій сфері та логістичних процесах [41]. Імпорт є основним джерелом постачання товарів для господарської діяльності компанії, тому його ефективне управління та контроль на кожному етапі забезпечують не лише відповідність формальним вимогам, але й впливають на фінансовий результат підприємства. Враховуючи невеликий розмір підприємства, контроль імпортних операцій організовано таким чином, щоб максимально ефективно використовувати наявні кадрові ресурси та зовнішніх виконавців, зберігаючи водночас прозорість і підзвітність. Законодавче регулювання імпортних операцій в Україні здійснюється відповідно до норм Митного кодексу України, Податкового кодексу України, Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність», Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та інших нормативно-правових актів, які регламентують порядок ввезення товарів, їх обліку та оподаткування.

Підприємство має чітку ієрархічну структуру управління: директор є найвищою посадовою особою, підпорядкуванню якого підлягають комерційний директор, бухгалтер, юрист. Комерційному директору підпорядковуються брокер, завідувач складу, торговий агент, а також складський персонал – комірник, вантажник і два водії.

На етапі підготовки до імпорту комерційний директор здійснює вибір постачальника, веде переговори щодо умов поставки, погоджує ціни, строки, інші договірні зобов'язання. Він же організовує первинну перевірку контрагента і ініціює

підготовку контракту. Для юридичного супроводу угоди залучається юрист, який перевіряє відповідність договору вимогам зовнішньоекономічного законодавства України, вивчає податкові наслідки, слідкує за наявністю належних умов відповідальності сторін, умов страхування та арбітражу. Оскільки на підприємстві працює лише один внутрішній бухгалтер, який відповідає виключно за обробку банківських виписок, розноску вхідної документації та облік прибуткових накладних, усі складніші питання бухгалтерського, податкового й фінансового характеру вирішуються за участю зовнішньої бухгалтерської компанії, з якою укладено договір аутсорсингу. Ця компанія виконує функції головного бухгалтера, консультує щодо формування вартості імпортованих товарів, податкових наслідків операції, здійснює контроль за відповідністю обліку вимогам законодавства, формує регістри податкового обліку та фінансову звітність.

Після погодження контракту відбувається організація митного оформлення. Цей етап курується брокером, який забезпечує подання необхідної документації до митниці, оформлення інвойсів, пакувальних листів, сертифікатів походження, митних декларацій. Комерційний директор контролює якість виконання послуг брокером, забезпечує отримання вчасної та достовірної інформації про суми митних платежів і строк доставки. Після прибуття товару завідувач складу організовує приймання: готує складські площі, координує дії вантажника, комірника та водіїв. Ці працівники фізично приймають товар, перевіряють відповідність заявленій кількості та стану продукції. Комірник складає прибуткову накладну, яка передається бухгалтеру для подальшої обробки.

У внутрішнього бухгалтера зосереджені функції первинного обліку: рознесення прибуткових накладних у систему обліку, обробка банківських виписок щодо оплат постачальникам, збереження і передача пакету документів до зовнішньої бухгалтерської компанії. Зовнішні бухгалтери здійснюють основну частину бухгалтерського і податкового супроводу імпортованих операцій – визначають первісну вартість товару (з урахуванням доставки, митних зборів, страхування), розраховують курсові різниці, формують бухгалтерські проводки, складають податкову звітність та

готують фінансову звітність. Окрім цього, вони виступають консультантами з питань оподаткування імпорту, податкового планування і оптимізації витрат.

На завершальному етапі контролю комерційний директор аналізує результати здійсненої закупівлі: порівнює очікувану вартість і фактичні витрати, оцінює доцільність співпраці з конкретним постачальником, ефективність логістики та строки постачання. За потреби ці дані обговорюються на нараді за участі директора та зовнішнього бухгалтера. Директор приймає стратегічні рішення щодо коригування процесу імпорту, оновлення договірної бази або змін у логістичних підходах.

Усі імпортні операції супроводжуються первинною документацією (інвойси, митні декларації, акти приймання, прибуткові накладні, банківські виписки), яка використовується як підстава для бухгалтерського обліку. Облік ведеться в автоматизованій системі. Внутрішня бухгалтерія забезпечує точність введення даних, а зовнішня – відповідає за правильність методології та формування звітності. Також застосовуються договори з контрагентами, брокерами і зовнішніми підрядниками, які регламентують права та обов'язки сторін, строки, відповідальність і порядок контролю виконання.

Водночас, у функціонуванні контролю імпортних операцій на малому підприємстві, яким є ТОВ «Стельові системи», наявні як переваги, так і певні обмеження. Серед основних недоліків можна виокремити обмеженість кадрового складу, що змушує окремих працівників поєднувати кілька функцій. Наприклад, внутрішній бухгалтер виконує кілька паралельних завдань у стислі строки, що збільшує ризики помилок та перевантаження. На підприємстві відсутній окремий відділ внутрішнього контролю або внутрішнього аудиту, що також знижує рівень формалізованого нагляду за правильністю проведення імпортних операцій. Важливою особливістю є також залежність від зовнішніх консультантів – з одного боку, це дозволяє залучити кваліфікованих фахівців, але з іншого – потребує ретельного контролю за якістю їхніх послуг і своєчасністю виконання зобов'язань.

Разом із тим, малі підприємства мають низку вагомих переваг. По-перше, це гнучкість в управлінні – завдяки невеликій кількості управлінських рівнів рішення приймаються швидко, без надмірної бюрократії. По-друге, персонал краще обізнаний

із повним циклом діяльності компанії, що дозволяє більш оперативно виявляти та усувати проблеми. По-третє, тісна взаємодія між працівниками різних функціональних підрозділів сприяє швидкій координації дій. Крім того, делегування частини облікових функцій зовнішній бухгалтерській компанії дозволяє не утримувати великий штат і водночас отримувати якісний супровід з боку досвідчених спеціалістів, які постійно слідкують за змінами у законодавстві та надають актуальні рекомендації щодо податкового планування й оптимізації витрат.

Окрему перевагу становить застосування автоматизованої облікової системи, яка дає змогу ефективно вести облік імпорتنих операцій, уникати дублювання інформації, оперативно формувати звіти та аналізувати ключові показники. Програмне забезпечення забезпечує зв'язок між первинною документацією, бухгалтерським обліком і звітністю, що значно зменшує ймовірність помилок, спричинених людським фактором. Автоматизація також спрощує процес передачі інформації від внутрішнього бухгалтера до зовнішньої бухгалтерської компанії, забезпечуючи єдиний інформаційний простір і прискорюючи процедури звірки та формування звітності.

З метою підвищення ефективності обліку та контролю імпорتنих операцій на підприємстві доцільно реалізувати комплекс заходів, спрямованих на удосконалення організаційних, кадрових та інформаційних процесів.

У першу чергу, варто оптимізувати кадрове навантаження на внутрішнього бухгалтера, який на сьогодні виконує надмірну кількість обов'язків. Доцільно передати частину рутинних функцій іншим працівникам підприємства, наприклад, складу або логістичному персоналу, або ж розглянути можливість введення додаткової посади асистента-бухгалтера. Такий підхід дозволить більш раціонально розподілити функціональні обов'язки та зменшити ризик перевантаження.

Для формалізації процедур і підвищення прозорості процесу обліку імпорتنих операцій рекомендовано розробити внутрішні інструкції та регламенти, що визначатимуть порядок проведення операцій, оформлення документації та механізм контролю за відповідністю облікових даних. Це дозволить підвищити підзвітність і чіткість виконання функцій усіма учасниками процесу.

Окрему увагу слід приділити вдосконаленню взаємодії з зовнішньою бухгалтерською компанією. Рекомендується запровадити системну звітність щодо стану імпорتنих операцій, здійснювати спільне планування податкових платежів, а також контролювати строки подання фінансової звітності. Такий підхід забезпечить підвищення якості консалтингових послуг і посилення контролю з боку підприємства.

Також доцільним є створення внутрішньої контрольної функції, яка дозволить здійснювати вибіркову перевірку імпорتنих операцій до моменту формування звітності. Це може бути реалізовано у вигляді періодичних перевірок комерційним директором або юридичним відділом. Така ініціатива сприятиме виявленню помилок або порушень на ранніх етапах.

Ще одним напрямом вдосконалення є активніше використання аналітичних звітів, які відображають структуру витрат на імпорт, рентабельність конкретних операцій та вплив курсових різниць. Аналітична інформація повинна стати базою для прийняття управлінських рішень і коригування закупівельної стратегії.

Загалом, реалізація запропонованих заходів дозволить зменшити витрати підприємства, підвищити рівень фінансової дисципліни, удосконалити систему обліку й контролю імпорتنих операцій, а також забезпечити відповідність зовнішньоекономічної діяльності актуальним вимогам законодавства в умовах підвищеної економічної та податкової невизначеності.

Висновок до розділу 3

Проведений аналіз фінансово-господарської діяльності ТОВ «Стельові системи» за 2022–2024 роки свідчить про наявність як позитивних, так і проблемних тенденцій у розвитку підприємства. З одного боку, спостерігається зростання прибутку від основної діяльності, покращення рентабельності реалізованої продукції, ефективніше використання основних засобів та зростання середньої заробітної плати працівників. Це вказує на ефективне фінансове управління, адаптацію до змін зовнішнього середовища та підвищення операційної ефективності. З іншого боку,

підприємство стикається з низкою викликів, серед яких: скорочення обсягів реалізації, зниження чистого прибутку, зростання витрат за іншими операційними статтями, зменшення кадрового потенціалу та фізичне скорочення основних засобів. Ці чинники негативно впливають на загальну фінансову стабільність та потребують стратегічних управлінських рішень. Для забезпечення розвитку підприємству доцільно посилити контроль за витратами, особливо за іншими операційними видами діяльності, оптимізувати управління фінансовими потоками та ресурсами, а також приділити увагу оновленню основних засобів і збереженню трудового потенціалу. У 2024 році підприємству вдалося скоротити загальні витрати на імпорту у порівнянні з попереднім роком, зберігши стабільну структуру витрат. Основною статтею залишаються витрати на закупівлю товарів, водночас помітно зменшено супутні витрати, що свідчить про покращення управління імпортними процесами.

Попри позитивні тенденції в оптимізації витрат, рівень економічної ефективності та рентабельності імпортних операцій у 2024 році залишився нижчим, ніж у 2022 році, що свідчить про необхідність подальшого вдосконалення закупівельної стратегії. Зменшення економічного ефекту та рентабельності імпорту вказує на вплив зовнішніх факторів, таких як коливання валютного курсу, нестабільність логістики та зміни в ринковому середовищі. Таким чином, для підвищення ефективності імпортної діяльності підприємству доцільно зосередитися на удосконаленні умов контрактів із постачальниками, розвитку альтернативних каналів постачання та подальшій оптимізації логістичних витрат.

Контроль імпортних операцій на ТОВ «Стельові системи» здійснюється на належному рівні, з урахуванням особливостей малого підприємства, викликів воєнного часу та вимог чинного законодавства України. Завдяки поєднанню внутрішнього управління, залученню зовнішніх фахівців та використанню автоматизованих облікових систем, компанія забезпечує ефективне планування, облік і контроль імпорту на всіх етапах. Незважаючи на обмежений кадровий потенціал та відсутність формалізованих структур внутрішнього аудиту, підприємству вдається підтримувати прозорість, достовірність і відповідність операцій вимогам нормативно-правових актів.

ВИСНОВОК

У процесі дослідження обліку та контролю імпорتنих операцій на ТОВ «Стельові системи» було встановлено, що підприємство значною мірою залежить від імпортованих товарів і послуг, тому ефективне управління імпортними процесами безпосередньо впливає на його фінансову стабільність і рентабельність.

ТОВ «Стельові системи» є малим українським підприємством, що спеціалізується на оптовій торгівлі будівельними матеріалами. Підприємство функціонує за загальною системою оподаткування, є платником ПДВ, частково делегує бухгалтерські функції на аутсорсинг та використовує сучасні програмні продукти для обліку ("BAS: Бухгалтерія", М.Е.Дос, Сервіс «Вчасно» та інші).

Теоретичне обґрунтування показало, що визначальним моментом для визнання імпортованих товарів активами є перехід суттєвих ризиків і вигод відповідно до умов міжнародних контрактів та термінів Інкотермс. Формування первісної вартості запасів та основних засобів регламентується положеннями НП(С)БО 9 та НП(С)БО 7 і включає цілий спектр витрат: від закупівельної ціни до митних платежів, транспортування й страхування.

Що стосується обліку імпорتنих операцій, то на підприємстві він залежить від умов розрахунків: у разі попередньої оплати сума авансу відображається на рахунку 371, а після надходження товару та оформлення митної декларації відбувається його оприбуткування на рахунку 281 з одночасним списанням авансу. У разі постачання з відстрочкою платежу виникає кредиторська заборгованість перед нерезидентом, яка обліковується на рахунку 632 в іноземній валюті й підлягає перерахунку до моменту її погашення. У результаті таких перерахунків виникають курсові різниці, які визнаються операційними доходами або витратами. Податковий кредит з ПДВ при імпорті формується на дату оформлення митної декларації, яка є підставою для податкового обліку відповідно до ст. 198 ПКУ. Базою оподаткування виступає митна вартість, збільшена на суму ввізного мита та інших обов'язкових платежів.

Оцінка фінансових результатів за 2022–2024 роки показала покращення операційної ефективності підприємства на фоні зниження обсягів реалізації. Прибуток від реалізації зріс на 20,6%, рентабельність реалізованої продукції підвищилась з 9,3% до 14,1%. Водночас відбулося скорочення чисельності персоналу, що супроводжувалося зростанням середньої заробітної плати.

Попри позитивну динаміку операційного прибутку, чистий фінансовий результат у 2024 році суттєво знизився. Це пояснюється зростанням інших операційних витрат, які не були пов'язані безпосередньо з реалізацією продукції. Водночас, спостерігається покращення показників забезпечення запасів оборотними коштами та зниження фінансової нестабільності. Відзначено, що підприємству вдалося погасити короткострокові кредити та наростити власний капітал.

Щодо імпоротної діяльності, у 2024 році спостерігалось загальне зменшення витрат порівняно з піковим 2023 роком, зокрема за рахунок оптимізації логістичних витрат і контрактних умов. Незважаючи на зниження абсолютних показників витрат, структура витрат залишилася стабільною з переважною питомою вагою вартості закупівель. Зниження витрат на супровідні послуги (експедирування, митне оформлення тощо) свідчить про покращення управління імпортними процесами.

Економічна ефективність імпортних операцій у 2024 році залишилася на рівні попереднього року, але суттєво нижчою, ніж у 2022 році. Це свідчить про необхідність подальшої роботи над підвищенням рентабельності імпорту та пошуком нових ефективних каналів постачання.

Контроль імпортних операцій організовано ефективно: функції чітко розподілено між директором, комерційним директором, внутрішнім бухгалтером, брокером, складським персоналом і зовнішньою бухгалтерською компанією. Водночас ідентифіковано низку слабких місць – перевантаження персоналу, відсутність внутрішнього аудиту, залежність від аутсорсингових послуг. Разом із тим, підприємство демонструє гнучкість, здатність до адаптації та ефективну координацію дій між підрозділами.

З метою підвищення ефективності обліку та контролю імпортних операцій доцільно реалізувати комплекс заходів. Насамперед варто оптимізувати

навантаження на внутрішнього бухгалтера через перерозподіл обов'язків або введення додаткової штатної одиниці, що дозволить підвищити точність і своєчасність обліку. Запровадження внутрішніх інструкцій і регламентів щодо імпорتنих процедур сприятиме стандартизації дій персоналу та зниженню ризиків помилок при документальному оформленні. Комунікацію з аутсорсинговими бухгалтерами доцільно здійснювати на основі регулярного обміну звітністю, погоджених термінів обробки документів та консультацій з податкових питань. Контрольні функції на рівні керівництва допоможуть своєчасно виявляти неточності в оформленні операцій, а також підвищити відповідальність за прийняття рішень. Аналітичні інструменти доцільно використовувати для оцінки структури витрат, фінансових результатів окремих імпорتنих партій та прийняття управлінських рішень щодо змін у постачанні чи умовах контрактів. Отримані результати свідчать про необхідність поглиблення внутрішнього контролю, автоматизації обліку, підвищення точності формування вартості товарів та подальшої оптимізації витрат.

Окрему увагу необхідно приділити удосконаленню чинної облікової політики підприємства. Вона потребує розширення та деталізації у частині валютних розрахунків, формування первісної вартості активів, податкового обліку та обліку логістичних витрат. Доцільно включити до неї чітко прописані положення щодо механізму обліку курсових різниць, правила включення митних, транспортних, страхових витрат та витрат на брокерські послуги до первісної вартості активів, а також визначення умов відображення податкового кредиту з ПДВ та визнання непрямих витрат звітного періоду. Крім того, рекомендовано розвивати аналітичний облік імпорتنих операцій із урахуванням митних декларацій, країни походження товару, умов поставки та виду витрат. Такий підхід дозволить отримувати більш точну інформацію для управлінського аналізу та прийняття стратегічних рішень щодо оптимізації закупівельної діяльності, формування звітності та контролю витрат.

Запропоновані заходи мають стратегічне значення для подальшого розвитку підприємства: вони дозволять посилити фінансову стійкість, підвищити ефективність імпоротної діяльності, забезпечити більшу прозорість обліку та дотримання нормативно-правових вимог.

Список використаних джерел

1. Митний Кодекс України №4495-VI від 13 березня 2012 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text> (дата звернення 16.04.2025)
2. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. №959URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text> (дата звернення 16.04.2025)
3. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях : підручник, Центр учбової літератури. Київ. 2017. 228 с.
4. Штакал М. А., Пугачов В. М. Імпорт та перспективи імпортозаміщення в Україні. *Економіка АПК*. 2019. № 4. С. 80 – 88
5. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України : підручник, КНЕУ. Київ. 2003. 948 с.
6. Крутік Ю.В., Столяр Ю.А. Зміст понять «експорт» та «імпорт» як об'єктів державного управління. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. 2020. С. 138–142.
7. В. П. Хомутенко, І. С. Луценко, А. В. Хомутенко, О. Г. Волкова Фінансова політика зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник. Харків. 2018. 370 с.
8. Міщенко Д.А., Міщенко Л.О. Теоретичні основи механізму державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 2. С. 86-90.
9. Дубовик О. Ю. Проблематика визначення митної вартості імпортованих товарів : *Науковий вісник Одеського національного економічного університету: збірник наукових праць*. Одеса. 2023. С. 59-64.
10. Кваша С. М., Павленко О. М., Вакуленко В. Л. Державне регулювання розвитку експорту-імпорту в нинішніх умовах воєнного стану. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2024. №3(87). С. 17-21.
11. І. А. Волкова, М. В. Реслер, О. Ю. Калініна. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навчальний посібник. Київ. 2016. 301 с.
12. Скуратов О. С., Панченко О. Д. Суть і класифікація експортно-імпортованих операцій. *Ефективна економіка*. 2024. № 9. С. 63-67.
13. Ю. Г. Козак, Є. В. Савельєв Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник. Київ. 2019. 292 с.
14. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010. №2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення 28.04.2025)
15. Закон України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності" № 124-VIII від 15 січня 2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19#Text> (дата звернення 28.04.2025)
16. Про стандартизацію : Закон України від 20.04.2025 р. № 1315-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#Text> (дата звернення 28.04.2025)
17. Про метрологію та метрологічну діяльність : Закон України від 15.11.2024 р. № 1314-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1314-18#Text> (дата звернення 28.04.2025)

18. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text (дата звернення 28.04.2025)
19. Угода про заснування Світової організації торгівлі від 15.04.1994 р. (ред. від 27.11.2014 р.). Відомості Верховної Ради. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_342#Text (дата звернення 28.04.2025)
20. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_003#Text (дата звернення 28.04.2025)
21. Офіційний сайт ІНКОТЕРМС в Україні. URL: <https://incoterms2020.com.ua/> (дата звернення 28.04.2025)
22. Про затвердження Технологічної схеми митного контролю та митного оформлення майна, транспортних засобів представництв іноземних фірм та їх співробітників, які користуються на території України митними пільгами: Наказ затверджено КРМ від 30.05.2002 №436. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0436483-02#Text> (дата звернення 28.04.2025)
23. Про затвердження Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 № 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text> (дата звернення 28.04.2025)
24. Про затвердження Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text> (дата звернення 28.04.2025)
25. Про затвердження Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» » : Наказ Міністерства фінансів України від 10.08.2000 р. № 193. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00#Text> (дата звернення 28.04.2025)
26. ТОВ «Стельові системи» : офіційний сайт. URL: <https://www.ceiling.net.ua/> (дата звернення 16.05.2025)
27. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Наказ Міністерства Фінансів України від 24.05.1995 р. №88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#n17> (дата звернення 16.05.2025)
28. Про транспортно-експедиторську діяльність : Закон України від 01.07.2004 р. № 1955-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1955-15#Text> (дата звернення: 10.05.2025)
29. Про транзит вантажів : Закон України від 01.01.2022 р. №1172-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1172-14#Text> (дата звернення 12.05.2025)
30. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій за формою єдиного адміністративного документа : Наказ Міністерства фінансів від 25.04.2025 р. № z1372-12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1372-12#Text> (дата звернення 12.05.2025)

31. Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України : Зміни, що вносяться до актів Кабінету Міністрів України від 25.09.2025 р. № 846-2019-п. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/846-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення 12.05.2025)

32. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджене наказом Міністерства фінансів України № 73 від 7 лютого 2013 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення 28.04.2025)

33. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення 14.05.2025)

34. Про валюту і валютні ринки : Закон України від 15.11.2024 р. № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text> (дата звернення 16.05.2025)

35. Про затвердження Узагальнюючої податкової консультації щодо порядку оподаткування податком на додану вартість транспортно-експедиторської діяльності : Наказ Державної Податкової служби України від 06.07.2012 р. №610. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0610837-12#Text> (дата звернення 16.05.2025)

36. Волкова Н.А., Подвальна Н.Е., Семенова К.Д. Економічний аналіз: Навч. Посібник. Одеса: ППЦ «Белка». 2020. 240с.

37. Олександренко І. В. Діагностика ліквідності та платоспроможності підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. № 6. С. 419–426.

38. Шергіна Л.А., Домшина Т.Р. Фактори впливу на фінансову стійкість і платоспроможність підприємства в період кризи. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 1. С. 22–31.

39. Федоронько Н.І. Аналіз ефективності експортних та імпорتنих операцій. *Миколаївський національний університет ім. В.О. Сухомлинського*. 2016. №10. С. 120-123

40. Шереметинська О.В., Ворфоломєєва Ю.Р. Оцінка ефективності імпорتنих операцій підприємств. *Економіка та управління підприємствами*. 2017. №24. С. 97-100

41. Хетагурова Н. О. Місце внутрішнього контролю у системі управління підприємством. *Сучасні трансформації у світовій економіці: виклики та пріоритети розвитку*. Одеса. 2023. С. 71-74.

ДОДАТКИ

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СТЕЛЬОВІ СИСТЕМИ» (далі - «Товариство») є юридичною особою, що засноване у відповідності до Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», Цивільного кодексу України, інших законодавчих актів України.

1. НАЙМЕНУВАННЯ ТОВАРИСТВА

1.1. Повне найменування Товариства:

Українською мовою - **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СТЕЛЬОВІ СИСТЕМИ»;**

Англійською мовою – **Ceiling Systems LTD.**

Скорочене найменування Товариства:

Українською мовою - **ТОВ «СТЕЛЬОВІ СИСТЕМИ»;**

Англійською мовою - **Ceiling Systems LTD.**

2. ЮРИДИЧНИЙ СТАТУС ТОВАРИСТВА

2.1. Коварство є юридичною особою за законодавством України, має відокремлене майно, має право від свого імені вчиняти будь-які законні угоди та юридичні акти, набувати майнові та немайнові права та виконувати обов'язки, бути позивачем та відповідачем у суді, господарському суді, третейському суді.

Товариство має самостійний баланс, має право відкривати поточний, валютний та інші рахунки в банківських установах, у порядку та на умовах, передбачених чинним законодавством України.

2.2. Товариство має право вступати з дотриманням вимог, передбачених чинним законодавством, у діючі або створювати нові асоціації, спілки, спільні підприємства, об'єднання підприємств, господарські товариства, засновані на будь-якій формі власності та з участю суб'єктів права, що є резидентами України так і інших держав.

Товариство має право, з дотриманням вимог, передбачених чинним законодавством, створювати дочірні підприємства, відкривати філії та представництва на території України та інших держав.

2.3. Товариство набуває прав юридичної особи з дня його державної реєстрації.

У своїй діяльності Товариство керується чинним законодавством України, а також установчими документами.

2.4. Товариство може мати круглу печатку з позначенням свого найменування, бланк зі своїми реквізитами, знак на товари та послуги.

2.5. Товариство несе відповідальність за своїми зобов'язаннями всім належним йому майном на яке у відповідності з діючим законодавством може бути накладене стягнення.

Товариство не відповідає за боргами держави.

Держава не відповідає за боргами Товариства.

Товариство не відповідає за зобов'язаннями своїх учасників.

Товариство не відповідає за боргами своїх учасників.

Учасники Товариства несуть відповідальність в межах їх вкладів.

Товариство не відповідає за боргами своїх працівників.

Працівники Товариства не відповідають за боргами Товариства.

2.6. Товариство здійснює свою діяльність на засадах повного господарського розрахунку, несе відповідальність за результати своєї господарської діяльності, за виконання прийнятих на себе обов'язків перед контрагентами по укладенню угод, перед державою та банками, а також перед трудовим колективом, згідно чинного законодавства України.

3. УЧАСНИКИ ТОВАРИСТВА, ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ПОРЯДОК ПРИЙНЯТИ, ВИХОДУ ТА ПЕРЕДАЧІ ЧАСТКИ ТРЕТІМ ОСОБАМ

3.1. Учасниками Товариства можуть бути фізичні та/або юридичні особи.

3.2. Учасником Товариства є наступна фізична особа, громадянка України:

Бербер Ірина Геннадіївна, дата народження 24.07.1970 року. Реєстраційний номер облікової картки платника податків з Державного реєстру фізичних осіб – платників податків 2577201489, який зареєстрований за адресою: 65113, Україна, м. Олеса, проспект Академіка Глушка, буд. 1, корп. «А», кв. 21.

3.3. Учасники мають право:

а) брати участь в управлінні товариством у порядку, передбаченому чинним законодавством України та установчими документами Товариства;

б) брати участь у розподілі прибутку Товариства та одержувати його частку (дивіденди);

в) вийти у встановленому порядку з Товариства;

г) отримувати інформацію про господарську діяльність товариства;

д) отримати у разі ліквідації товариства частину майна, що залишилася після розрахунків з кредиторами, або його вартість.

На вимогу Учасника Товариство зобов'язане надавати йому для ознайомлення річні баланси, звіти Товариства про його діяльність, протоколи зборів та інші документи. Учасники можуть мати також інші права, передбачені законодавством і установчими документами Товариства.

3.3. Учасники зобов'язані:

а) дотримуватись установчих документів Товариства і виконувати рішення загальних зборів та інших

ВИПISKA
з Єдиного державного реєстру юридичних осіб,
фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "СТАЛЕС"

Ідентифікаційний код юридичної особи:

41284740

Місцезнаходження юридичної особи:

Україна, 65044, Одеська обл., місто Одеса, б.Французький, будинок 33А,
квартира 33

*Дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-
підприємців та громадських формувань:*

16.05.2024, 1005561070011062176

*Прізвище, ім'я та по батькові осіб, які мають право вчиняти юридичні дії від імені юридичної
особи без довіреності, у тому числі підписувати договори, та наявність обмежень щодо
представництва від імені юридичної особи:*

Задорожко Олена Олександрівна, Директор, 11.01.2023 (відсутні) -
керівник

*Відомості, отримані в порядку інформаційної взаємодії між Єдиним державним реєстром
юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань та інформаційними
системами державних органів:*

18.04.2017, ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ, 37507880

14.04.2017, 155117121196, ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ,
ПРИМОРСЬКА ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА ІНСПЕКЦІЯ, 44069166, (дані про взяття на
облік як платника податків)

14.04.2017, 10000000908444, ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ,
ПРИМОРСЬКА ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА ІНСПЕКЦІЯ, 44069166, (дані про взяття на
облік як платника єдиного внеску)

Види економічної діяльності:

46.73 Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та
санітарно-технічним обладнанням (основний)
43.29 Інші будівельно-монтажні роботи
43.39 Інші роботи із завершення будівництва
46.90 Неспеціалізована оптова торгівля

Продовження додатку Б

43.32 Установлення столярних виробів
49.41 Вантажний автомобільний транспорт
52.10 Складське господарство
52.24 Транспортне оброблення вантажів
52.29 Інша допоміжна діяльність у сфері транспорту
68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна

Назви органів управління юридичної особи:

ВИЩИЙ – ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УЧАСНИКІВ; ВИКОНАВЧИЙ – ДИРЕКТОР

Запис про перебування юридичної особи в процесі припинення:

Відомості відсутні

Вид установчого документа:

Відомості відсутні

Інформація для здійснення зв'язку:

+38(048)-233-80-48, stales2017@gmail.com

Номер, дата та час формування виписки:

419556112866, 20.05.2024 13:43:26

Дальницька сільська рада Одеського району Одеської області

Карпенко Г.М.

ТОВ "СТЕЛЬОВІ СИСТЕМИ"

Журнал-ордер № 10

Відомість нарахування З/пл за жовтень 2024 р.

п/п	ПІВ	Посада	дн	Компенсац відпускних	Нарах осн. в/пл.	Усього	Утримання				Усього	Сума
							ПДФО	ВЗ	Звільнення	Зп карта		
1	Бербер І.Г.	Директор	23		32100,00	32100,00	5778,00	481,50		12920,25	19179,75	12920,25
2	Задорожко О.О.	Юрист	23		11080,00	11080,00	1994,40	166,20		4459,70	6620,30	4459,70
3	Таратина Т.В.	Ком. директ	23		17008,70	17008,70	3061,57	255,13		2738,40	6055,10	10953,60
4	Наумов В.В.	Агент торг	23		11640,00	11640,00	2095,20	174,60		4685,10	6954,90	4685,10
5	Черній Ж.Г.	Бухгалтер	23		15860,00	15860,00	2854,80	237,90		6383,65	9476,35	6383,65
6	Кривицький О.Ф.	Менеджер	23		15860,00	15860,00	2854,80	237,90		6383,65	9476,35	6383,65
7	Константиненко В.	Зав. складу	23	мобілізований								
8	Мякуш І.І.	Комірник	23		12156,52	12156,52	2188,17	182,35		1957,20	4327,72	7828,80
9	Бурлака О.О.	Водій нав	23		15860,00	15860,00	2854,80	237,90		6383,65	9476,35	6383,65
10	Кучеренко В.П.	Вантажник	23	мобілізований								
	Усього				131565,22	131565,22	23681,74	1973,48		45911,60	71566,82	59998,40

Осн. в/пл.		131565,22	аванс	2 пол
ПДФО	18,00%	23681,74	10265,95	13415,79
ЕСВ	22,00%	26383,55	11266,87	15116,68
		978,92	489,46	489,46
Військовий збір		1973,48	855,50	1117,98
Директор		Бербер І.Г.		

ТОВ «СТЕЛЬОВІ СИСТЕМИ»

(найменування підприємства)
Код 35818744

НАКАЗ

«01» січня 2024 р.

м. Одеса

№ 1

Про облікову політику підприємства

Відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV та *національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку*, із метою дотримання підприємством єдиної методики та підходів до відображення господарських операцій та складання фінансової звітності, **наказую**:

1. У разі відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій користуватися *національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, затвердженими Мінфіном України (у частині, що не суперечить міжнародним стандартам фінансової звітності)*.

2. Затвердити розроблений на основі Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій, затвердженого наказом Мінфіну України від 21.12.1999 р. № 291, *робочий план рахунків із використанням рахунків першого, другого та третього порядків (додаток 1 до цього наказу)*.

3. Установити межу суттєвості для:

— окремих об'єктів обліку із числа активів, зобов'язань та власного капіталу підприємства, — *5% загальної вартості активів, зобов'язань і власного капіталу відповідно;*

— окремих видів доходів і витрат — *3% чистого прибутку (збитку) підприємства;*

— *проведення переоцінки об'єктів основних засобів — відхилення залишкової вартості від їхньої справедливої вартості на дату балансу понад 10%;*

— статей фінансової звітності:

- для статей балансу — *5% підсумку балансу;*
- для статей звіту про фінансові результати — *25% фінансового результату від операційної діяльності;*
- для статей звіту про рух грошових коштів — *5% суми чистого руху грошових коштів від операційної діяльності;*
- для статей звіту про зміни у власному капіталі — *5% розміру власного капіталу підприємства.*

4. Установити час для створення кваліфікаційного активу — *три місяці.*

5. Установити вартісну межу для малоцінних необоротних матеріальних активів (зі строком корисного використання понад рік) — *20000 грн.*

6. Для визнання основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів, установлення строку корисного використання об'єктів та їхньої ліквідаційної вартості *створити постійно діючу комісію*

7. Нараховувати амортизацію з використанням таких методів:

— основних засобів — *прямолінійний метод*;

— нематеріальних активів — *прямолінійний метод*;

— малоцінних необоротних матеріальних активів — *100% вартості в першому місяці використання*.

8. *Не проводити* переоцінки основних засобів на дату балансу за справедливою вартістю.

9. Відображати витрати на ремонт, поліпшення (дообладнання, реконструкцію, модернізацію, добудову тощо) за такими правилами:

— ремонти, що підтримують об'єкт у робочому стані та не призводять до росту майбутніх економічних вигід, *відносити до витрат періоду*;

— вартість поліпшень, що призводять до росту економічних вигід — *збільшують первісну вартість основного засобу*.

10. Одиницею бухгалтерського обліку запасів вважати кожне їхнє найменування.

11. Транспортно-заготівельні витрат *включаються* до первісної вартості конкретної одиниці запасів у момент їх придбання відразу при оприбуткуванні та відображаються на відповідних субрахунках обліку запасів.

12. Застосовувати при вибутті запасів метод собівартості перших по часу надходження запасів.

13. Не розраховувати величину резерву сумнівних боргів.

14. Оцінку ступеня завершеності операції з надання послуг (виконання робіт) здійснювати *шляхом вивчення виконаної роботи*.

15. У виробництві використовувати *простий метод* обліку витрат на виробництво та калькулювання фактичної виробничої собівартості продукції.

16. Прийняти як базу розподілу змінних і постійних розподілених загальновиробничих витрат *прямі витрати, що належать до виробничої собівартості послуг*.

17. Відображати відстрочені податкові активи й відстрочені податкові зобов'язання у *фінансовій звітності*.

18. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Директор

01.01.2024 р.
(дата)

І.Г. Бербер
(ініціали та прізвище)

Додаток 1
до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку 25
«Співзв'язок фінансова звітність»
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
			2023	1	1
Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "СТЕЛЬОВІ СИСТЕМИ"	за ЄДРПОУ			
Територія	ОДЕСЬКА	за КАТОТГГ ¹	UA51100270010196805		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням	за КВЕД	46.73		
Середня кількість працівників, осіб	16				
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком					
Адреса, телефон	проспект Ак. Глушка, буд. 1, корпус А, кв. 21, м. ОДЕСА, ОДЕСЬКА обл., 65113		048338037		

1. Баланс на 31.12.2022 р.

		Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	0.3	0.3	
первісна вартість	1001	10.3	10.3	
накопичена амортизація	1002	(10)	(10)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005		352.5	
Основні засоби:	1010	365	274.4	
первісна вартість	1011	1061.7	1061.7	
знос	1012	(696.7)	(787.3)	
Довгострокові біологічні активи	1020			
Довгострокові фінансові інвестиції	1030			
Інші необоротні активи	1090			
Усього за розділом I	1095	365.3	627.2	
II. Оборотні активи				
Запаси:	1100	3950.5	7391.5	
у тому числі готова продукція	1103	3933.4	7388.4	
Поточні біологічні активи	1110			
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	2408.3	1734.2	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135		1.9	
у тому числі з податку на прибуток	1136			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3615.9	2763.2	
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	462.5	1653.7	
Витрати майбутніх періодів	1170			
Інші оборотні активи	1190	356.9	690	
Усього за розділом II	1195	10794.1	14234.5	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200			
Баланс	1300	11159.4	14861.7	

Продовження додатку Д

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	51.5	51.5
Додатковий капітал	1410	.8	700.8
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3385.5	3705.8
Неоплачений капітал	1425	()	()
Усього за розділом I	1495	3437.8	4458.1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	3513	5802.7
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	1975.2	3130.1
розрахунками з бюджетом	1620	19.9	221.5
у тому числі з податку на прибуток	1621		70.3
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	2213.5	1249.3
Усього за розділом III	1695	7721.6	10403.6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	11159.4	14861.7

2. Звіт про фінансові результатиза Рік 2022 р.

Форма N 2-м

Код за КУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	31651.8	50779.7
Інші операційні доходи	2120	758.7	252.8
Інші доходи	2240	8.1	.6
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	32418.6	51033.1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(25702.5)	(46038.8)
Інші операційні витрати	2180	(6234.3)	(4171)
Інші витрати	2270	(91.2)	(151)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(32028)	(50360.8)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	390.6	672.3
Податок на прибуток	2300	(70.3)	(121)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	320.3	551.3

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

Бєрбєр Ірина Геннадіївна

(ініціали, прізвище)

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

Додаток І
до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 4 розділу І)

Фінансова звітність малого підприємства

		КОДИ	
		2024	1
Підприємство		1	1
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "СТЕЛЬОВІ СИСТЕМИ"			
Територія		ОДЕСЬКА	
Організаційно-правова форма господарювання		Товариство з обмеженою відповідальністю	
Вид економічної діяльності		Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням	
Середня кількість працівників, осіб		12	
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком			
Адреса, телефон		проспект Ак. Глушка, буд. 1, корпус А, кв. 21, м. ОДЕСА, ОДЕСЬКА обл., 65113	0668128155

1. Баланс на 31.12.2023 р.

Форма № 1-м		Код за ДКУД		1801006
Актив		Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1		2	3	4
І. Необоротні активи				
Нематеріальні активи		1000	0.3	0.3
первісна вартість		1001	10.3	10.3
накопичена амортизація		1002	(10)	(10)
Незавершені капітальні інвестиції		1005	352.5	
Основні засоби:		1010	274.4	185.6
первісна вартість		1011	1061.7	1134.6
знос		1012	(787.3)	(949)
Довгострокові біологічні активи		1020	0	
Довгострокові фінансові інвестиції		1030	0	
Інші необоротні активи		1090	0	
Усього за розділом І		1095	627.2	185.9
ІІ. Оборотні активи				
Запаси:		1100	7391.5	11695.9
у тому числі готова продукція		1103	7388.4	11601
Поточні біологічні активи		1110	0	
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги		1125	1734.2	2127.8
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом		1135	1.9	245.8
у тому числі з податку на прибуток		1136	0	
Інша поточна дебіторська заборгованість		1155	2763.2	6288.2
Поточні фінансові інвестиції		1160	0	
Гроші та їх еквіваленти		1165	1653.7	2957
Витрати майбутніх періодів		1170	0	
Інші оборотні активи		1190	690	224.6
Усього за розділом ІІ		1195	14234.5	23539.3
ІІІ. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		1200	0	
Баланс		1300	14861.7	23725.2

Продовження додатку Е

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	51.5	1000
Додатковий капітал	1410	700.8	.8
Резервний капітал	1415	0	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3705.8	4016.1
Неоплачений капітал	1425	(0)	()
Усього за розділом I	1495	4458.1	5016.9
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0	
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	5802.7	4004.2
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	
товари, роботи, послуги	1615	3130.1	13083.6
розрахунками з бюджетом	1620	221.5	151.5
у тому числі з податку на прибуток	1621	70.3	150.9
розрахунками зі страхування	1625	0	241.6
розрахунками з оплати праці	1630	0	
Доходи майбутніх періодів	1665	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	1249.3	1227.4
Усього за розділом III	1695	10403.6	18708.3
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	
Баланс	1900	14861.7	23725.2

2. Звіт про фінансові результати

за Рік 2023 р.

Форма N 2-м

Код за КУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	56694.8	31651.8
Інші операційні доходи	2120	204.5	758.7
Інші доходи	2240	23.5	8.1
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	56922.8	32418.6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(50976.2)	(25702.5)
Інші операційні витрати	2180	(5052.1)	(6234.3)
Інші витрати	2270	(129)	(91.2)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(56157.3)	(32028)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	765.5	390.6
Податок на прибуток	2300	(150.9)	(70.3)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	614.6	320.3

Керівник

(підпис)

Бєрбєр Ірина Геннадіївна

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Додаток І
до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 4 розділу І)

Фінансова звітність малого підприємства

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
			2025	1	1
Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "СТЕЛЬОВІ СИСТЕМИ"	за ЄДРПОУ			
Територія	ОДЕСЬКА	за КАТОТТГ ¹	UA51100270010196805		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням	за КВЕД	46.73		
Середня кількість працівників, осіб	12				
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком					
Адреса, телефон	проспект Ак. Глушка, буд. І, корпус А, кв. 21, м. ОДЕСА, ОДЕСЬКА обл., 65113 0668128155				

І. Баланс на 31.12.2024 р.

Форма № 1-м		Код за ДКУД	1801006
Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	.3	.3
первісна вартість	1001	10.3	10.3
накопичена амортизація	1002	(10)	(10)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	
Основні засоби:	1010	185.6	101.9
первісна вартість	1011	1134.6	1134.6
знос	1012	(949)	(1032.7)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0	
Інші необоротні активи	1090	0	
Усього за розділом I	1095	185.9	102.2
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	11695.9	10939.1
у тому числі готова продукція	1103	11601	10934.6
Поточні біологічні активи	1110	0	
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	2127.8	2095.5
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	245.8	
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	6288.2	4097.3
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	
Гроші та їх еквіваленти	1165	2957	3571.2
Витрати майбутніх періодів	1170	0	
Інші оборотні активи	1190	224.6	193.8
Усього за розділом II	1195	23539.3	20896.9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	
Баланс	1300	23725.2	20999.1

Продовження додатку Ж

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1000	1000
Додатковий капітал	1410	.8	.8
Резервний капітал	1415	0	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	4016.1	4161.5
Неоплачений капітал	1425	(0)	()
Усього за розділом I	1495	5016.9	5162.3
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0	
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	4004.2	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	
товари, роботи, послуги	1615	13083.6	13112
розрахунками з бюджетом	1620	151.5	120.5
у тому числі з податку на прибуток	1621	150.9	76.4
розрахунками зі страхування	1625	241.6	6.4
розрахунками з оплати праці	1630	0	
Доходи майбутніх періодів	1665	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	1227.4	2597.9
Усього за розділом III	1695	18708.3	15836.8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	
Баланс	1900	23725.2	20999.1

2. Звіт про фінансові результатиза Рік 2024 р.

Форма N 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	48848.7	56694.8
Інші операційні доходи	2120	1854.1	204.5
Інші доходи	2240	110.9	23.5
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	50813.7	56922.8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(41954.4)	(50976.2)
Інші операційні витрати	2180	(8384.3)	(5052.1)
Інші витрати	2270	(96.9)	(129)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(50435.6)	(56157.3)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	378.1	765.5
Податок на прибуток	2300	(232.7)	(150.9)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	145.4	614.6

Керівник

(підпис)

Бєрбєр Ірина Геннадіївна

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.